

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

ISSN 2406-1085

Број 80 / мај 2019.

ING-PRO

ИЗДАЈАМО:

legeartis.rs

**Коментар новог Закона о
здравственом осигурању**

**Обавезност и извршавање
пресуда донесених у управном
спору**

**Брачна (ванбрачна) тековина
и најновија судска пракса**

**Коментар новог Закона о
здравственој заштити**

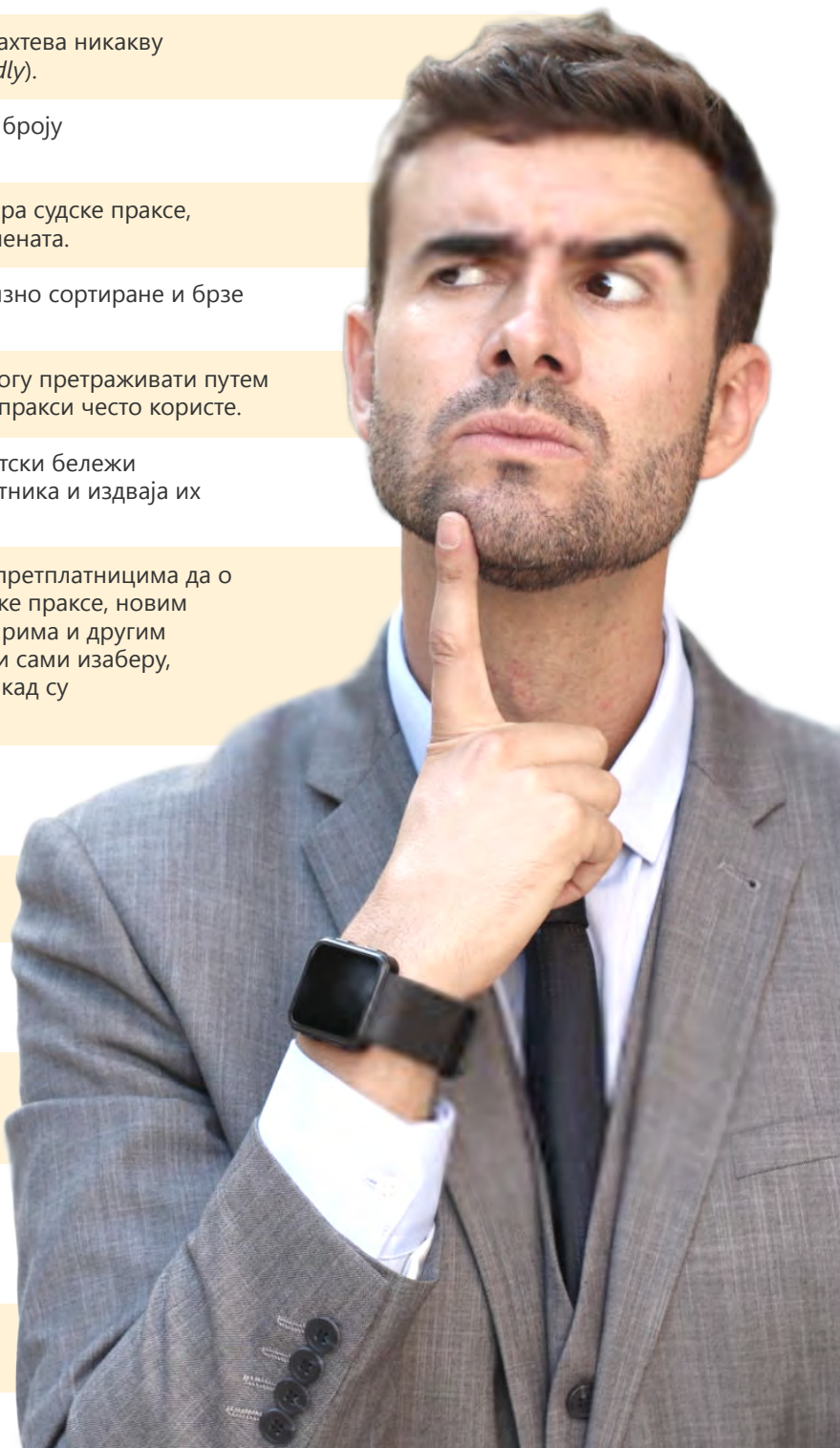
**Трошак животног циклуса као
елемент критеријума за доделу
уговора**

**Права нераспоређених службеника
у јединицама локалне самоуправе**

Зашто баш PROPISI.NET?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, новим примерима судске праксе, новим правним мишљењима и стручним коментарима и другим документима из области које претплатници сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- Зато што се једним кликом могу ископирати текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.
- Зато што се приликом претраживања појмова добијају већ понуђени резултати.

ISSN 2406-1085

Година VII, број 80, МАЈ 2019.

Оснивач и издавач:

ИНГ-ПРО

Издавачко-графичко д.о.о.

Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грчић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник Редакције:

Јован Матијашевић

Главни и одговорни уредник часописа:

Ана Фулетин

Сарадници:

Весна Филиповић

Владимир Саичић

Драгана Марчетић

Душан Рајаковић

Жељко Албанезе

Милош Јовић

Ружа Урошевић

Саша Кулић

Саша Павловић

Слободанка Келечевић

Технички уредник:

Милена Станковић

Лектура:

Милица Радованчев

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашић

Штампа:

Digital art, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд

тел: +381 11 2836-890

факс: +381 11 2836-474

имејл: redakcija@legeartis.rs

Часопис излази једанпут месечно (10 бројева и 1 двоброј у оквиру годишње претплате).

CIP - Каталогизација у публикацији

Народна библиотека Србије, Београд

34

LEGE Artis : прописи у пракси / главни и одговорни уредник Ана Фулетин. - [Штампано изд.]

. - Год. 3, бр. 25 (окт. 2014)- . - Београд : ИНГ-ПРО, 2014- (Београд : Digital art). - 28 cm

Месечно. - Наслов лат., текст ћир.. - Преузима нумерацију електронског издања. - Друго издање на другом медијуму: Lege Artis (Online) = ISSN 2334-6140 ISSN 2406-1085 = Lege Artis (Штампано изд.)

Поштовани њрејџлајници,

У циљу унајређења система здравствене заштити и здравственој осигурања и реформе здравственој системи у априлу месецу донети су џошћуно нови Закон о здравственој заштити и Закон о здравственом осигурању. Овим законима, односно најдјџнијим решењима која доносе џосвећујемо два тексћа.

У рубрици **Јавне набавке и буџети** насћављамо да се даavimo темом из џрошлој броја, односно указано је на нејравилности насћале џриликом издавања у закуј нејокрејности у својини јединица локалне самоуправе. У оквиру исте рубрике џажња је џосвећена и џрошћу живожној циклуса као елементу кријтеријума за доделу ујовора, теми која је изузетно значајна џреवासходно за наручиоце у џостћујцима јавних набавки јер користићење добара, услуга или радова у будућности може да изазове додатне џрошћукове, који моћу да буду изузетно високи и које наручилац мора да узме у обзир кад сћроводи џостћујак.

Правне џоследице џресуда Ујравној суда ако је ујравни акћџ џонишћен, џресуде донетне у случају ћушћања ујраве, џишћање везаности суда и другој орћана за џравно схваћћање Ујравној суда, као и џишћање извршења џресуде у ујравном сћору, џредмет су анализе у рубрици **Ујравно џраво**.

Пракса судова у области ујврћћивања обима учешћа брачних или ванбрачних другова у сћишћању брачне и ванбрачне тековине има велики значај, џа у оквиру рубрике **Граћанско џраво** излажемо најновију судску џпраксу у вези с џим.

У рубрици **Рагно џраво** размотћирени су случајеви када се здој одрећених околности ујврди да је службеник нерасћоретћен, као и која су џрава џаквих службеника у јединицама локалне самоуправе. Скрећемо џажњу и на тексћ о увоћења новозайослених у џосао јер је џравилно сћровоћење овој џроцеса врло значајно за свакој џослодавца кад се узме у обзир џошћенцијалан џрошћак замене зайослених.

У џпракси су џриметћене одрећене недоумице у вези са џрименом Закона о накнадама за користићење јавних добара, џа смо у оквиру тексћа о овом закону насћојали да одговоримо на нека сћорна џишћања.

Поред наведених, џу су и други врло акћуелни тексћови у џоменућим рубрикама, као и наше сћалне рубрике **Инфо-јравник**, **Портал чћшћалаца**, **Календар акаћћа** и **Рејсћар џројиса донетћих измећу два броја**.

Редакција

Будимо на вези

Часопис Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и критике. Можете их упутити ауторима текстова или на имејл редакције часописа **redakcija@legeartis.rs**

Пратите нас:

- www.legeartis.rs
- www.propisi.net
- www.ingpro.rs
- www.facebook.com/IngProLegeArtis

Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед прописа који током овог месеца престају да важе (у целисти или у делу), односно који се примењују у целисти или се одложено примењују у целисти или у делу:

- Закон о изменама и допунама Закона о поморској пловидби, објављен у „Сл. гласнику РС“, бр. 18/15 од 13. 2. 2015. године, а ступио је на снагу 21. 2. 2015. године
— **примењује се од 13. маја 2016. године**
- Закон о изменама и допунама Закона о поморској пловидби, објављен у „Сл. гласнику РС“, бр. 9/16 од 5. 2. 2016. године, а ступио је на снагу 13. 2. 2016. године
— **одредбе члана 16. ст. 6. и члана 20. овог закона примењиваће се од 1. јуна 2016. године**
- Правилник о измени и допуни Правилника о реглоскопима, објављен у „Сл. гласнику РС“, бр. 49/15 од 5. 6. 2015. године, а ступио је на снагу 13. 6. 2015. године
— **одредба члана 2. овог правилника важи до 1. јуна 2016. године**
- Закон о енергетици, објављен у „Сл. гласнику РС“, бр. 145/14 од 29. 12. 2014. године, а ступио је на снагу 30. 12. 2014. године
— **одредбе члана 98. ст. 1. тач. 1) до 3), члана 99. и члана 225. ст. 1. тач. 1) до 3) и члана 225. ст. 4. овог закона се примењују од 1. јуна 2016. године**
- Закон о потврђивању Европске оквирне конвенције о прекограничној сарадњи између територијалних заједница или власти, објављен у „Сл. гласнику РС – Међународни уговори“, бр. 2/16 од 8. 2. 2016. године
— **Конвенција ступа на снагу 16. јуна 2016. године**
- Закон о потврђивању Амандмана на Конвенцију о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту, објављен у „Сл. гласнику РС – Међународни уговори“, бр. 2/16 од 8. 2. 2016. године
— **Конвенција ступа на снагу 16. јуна 2016. године**

www.legeartis.rs ● www.propisiprakti.rs

103

LEGE ARTIS

50

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

LEGE ARTIS

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

КАЛЕНДАРИ...

- ВАЖЕЊА ПРАВНИХ АКТА
- ДОГАЂАЈА

ТЕКСТОВИ О ПРАКСИ РАЧУНОВОДСТВА, РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА

- (6) Трошкови продатих производа износе 1.250.000,00 динара. Укалкулисана разлика у цени је 25% на цену коштања, што износи 312.500,00 динара (1.250.000,00 × 25%). Обрачунати ПДВ по општој стопи износи 312.500,00 динара, од чега на цену коштања 240.000,00 (312.500,00 × 20%) и ПДВ на разлику у цени 62.500,00 (312.500,00 × 20%).
- (7) Кулцу су фактурисани спортски дресови са обрачунатим ПДВ-ом у износу од 1.875.000,00 динара.
- (8) Купац је извршио плаћање фактуре у целисти у износу од 1.875.000,00 динара.
- (9) Треба извршити затварање свих конта класе 9 – Обрачун трошкова и учника.
- (10) Треба саставити Извештај о стању залиха произвођаче на крају обрачунског периода.
- (11) Треба прокњижити својеве почетног стања залиха произвођаче на коначно стање залиха произвођаче на крају обрачунског периода на бази података из Извештаја о стању залиха произвођаче на крају обрачунског периода.

Напомена: Трошкови продатих производа од 1.250.000,00 динара израчунати су на бази цене од 1.000,00 динара по комаду (682 комада × 1.832,50 динара по комаду), док је продајна цена спортских дресова од 2.500,00 динара по комаду израчуната у износу од 2.500,00 динара (750 × 2.500,00).

Књижење:

Р. бр.	Конто		ИЗНОС	ИЗНОС	
	дугује	потражује		дугује	потражује
1	910	3	200.000,00	5	6
1.			Сировине и материјал – спортски дресови	200.000,00	
			Залиха материјала		200.000,00
		9000	Рачун за преузимање спортских дресова	500.000,00	
			Сировине и материјал – спортски дресови	120.000,00	
За ошварење јојечини стања 1. 1. 2016. за з			Залиха готових производа		500.000,00
1а	9500		Материјал за израду – спортски дресови	1.000.000,00	
		9600	Готови производи – спортски дресови		120.000,00
			Залиха готових производа и јојечини производа 1. 1. 2016. године на		
		9001	Рачун за преузимање набавке материјала и робе	1.000.000,00	
			Залиха готових производа и јојечини производа 1. 1. 2016. године на		
		9010	Рачун за преузимање набавке материјала и робе		1.000.000,00
			Залиха готових производа и јојечини производа 1. 1. 2016. године на		
За	9500		Материјал за израду – спортски дресови	680.000,00	
		9100	Сировине и материјал – спортски дресови		680.000,00

АУТОРСКИ ТЕКСТОВИ СА ОБИЉЕМ КОРИСНИХ ПРИМЕРА И СТРУЧНИХ ТУМАЧЕЊА

СУДСКА ПРАКСА И СЛУЖБЕНА МИШЉЕЊА

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Недостојност за наслеђивање

У склопу сасвим новог формата наше часописе доносимо пратити у нашем часопису доносимо карактеристичне случајеве из судске праксе, а који се одnose на недостојност за наслеђивање.

Недостојност за наслеђивање (Закон о наслеђивању РС, бр. 46/95, 101/03 – Одлука УС РС и 6/15)

- 1) онај ко је умишљајно усмртио оставиоца, или покушао;
- 2) онај ко је принудом, претњом или преваром оставиоца да сачини или опозове завештање или неку његову одредбу, или га је у тој циљу преварио;
- 3) онај ко је у намери спречавања оставиоцеве воље уништио или сакрио његово завештање, или га је фалсификовао;
- 4) онај ко се теже огрешко о законску обавезу издати оставиоца, или му је ускратио нужну помоћ;

Суд на недостојност пазни по службеној дужности.

О недостојности за наслеђивање суд води рачуна по службеној дужности, али је терет чињеничне тврдње и доказа да ова недостојност постоји, на страни која то тврди.

Из образложења: „Разлози ревизије о погрешној примени материјалног права нису основани. Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је ванбрачни син пок. А. М. Свог оца је упознао када је имао 10 година. До 1992. године имао је ретке контакте са оцем, а од те године никако. Брига о оцу са његове стране није изостала његовом кривицом. Није се теже огрешко о обавезу издржавања, нити му је ускратио нужну помоћ. Нису постојали ни други разлози који би указивали на недостојност за наслеђивање оца. Тужилац није умишљајно усмртио свога оца, нити је то покушао. Између њих је било само свађе. Није се теже огрешко о законске обавезе издржавања према њему. Преко

оца је примао помоћ своје мајке, а пок. А. М. издржавања није усмртио. Не може се говорити ни о ускратиој помоћи оставиоцу, јер то не произилази из изведених доказа.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови правилно закључују да нема основа за примену члана 4. Закона о наслеђивању који регулише појам недостојности за наслеђивање. Према ставу 1. тач. 1) овог члана, не може се наследити на основу закона или завештања нити стећи какву корист из завештања (недостојан је), онај ко је умишљајно усмртио оставиоца, или је то покушао. Према тачки 4. овог члана, недостојан је онај ко се теже огрешко о законску обавезу издржавања, или ускратио нужну помоћ. Према ставу 2. овог члана, суд на недостојност пазни по службеној дужности. У конкретном случају, истакнути разлози за недостојност тужиоца да наследи свог оца, сада пок. А. М., нису испуњени. У току поступка у прилог ових својих тврдњи тужилац није пружио одговарајуће доказе. Зато је суд о постојању (непостојању) тих

ПОСТАВИТЕ ПИТАЊЕ НАШЕМ АУТОРУ, НАСТАЈАЋЕМО ДА ОДГОВОРМО НА СВАКО ОД ЊИХ

Негативне референце у набавци

Недавне измене и допунама Закона о јавним набавкама из августа 2015. године донеле су са собом неколико негативних референцама о којима смо говорили у овом тексту

Милош Јовић
саветник у Управи за јавне набавке
budzeti@legeartis.rs

Када су у питању јавне набавке, појам референце има двоструки појавни израз. У случају кад одређује додатне услове у поступку јавне набавке, референце су оне које га могу дисквалификовати из „трке“ за добијање уговора. Институт негативне референце установљен је ради обезбеђивања поузданијег и солиднијег уговорног партнера наручиоца, а што је претпоставка целосходнијег и рационалнијег трошења јавних средстава. На тај начин, санкционишу се понуђачи који не извршавају своје обавезе у поступку јавне набавке или уговорне обавезе или их не извршавају у уговорен начин и под уговореним условима. С друге стране, будући да санкција никада није сама себи сврха, управо би свест о могућности да се нађе „на црној листи“ код одређеног наручиоца, требало да понуђача додатно мотивише на озбиљнији, професионалнији и пословнији приступ извршавању сопствене

јавних набавкама из 2008. године. Сходно овоме, да важећим прописима, наручиоци су имали право да одбију понуду уколико поседују доказ који потврђује да понуђач није испуњавао своје обавезе по раније закљученим уговорима из јавних набавкама који су се односили на исти предмет набавке, за период од претходних пет година за радове, односно три године за добра и услуге.

Закон о јавним набавкама из 2012. године („Сл. гласник РС“, бр. 124/12) значајно је проширио обухват негативних референци, установиши их као обавезу за наручиоца, проширујући њихово дејство и на сам поступак јавне набавке (не само на уговоре), те установиши својеврбану „црну листу“ понуђача – списак негативних референци.

Недавне измене и допунама Закона о јавним набавкама из августа 2015. године („Сл. гласник РС“, бр. 15/15) донеле су са собом неколико измена у односу на негативне референце:

- неке референце као могућност, не и обавезу за наручиоца;
- неке референце, таксативно законом наведене, као негативне референце за одређени период документације;
- прецизирање одређеног периода који је обухваћен негативним референцом;
- укидање списака негативних референци.

Можда и најзначајнија измена јесте та да наручилац сада више није у обавези, већ има могућност да примени негативну референцу према понуђачу. Како су ове законске измене биле још један корак ближе директивама Европске уније из области јавних набавки, и у овом

LEGE ARTIS ● ПРОПИСИ У ПРАКСИ

54

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

LEGE ARTIS

У овом броју...

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

- 4 Коментар новог Закона о здравственој заштити
- 9 Коментар новог Закона о здравственом осигурању
- 14 Неке недоумице које су се јавиле приликом примене Закона о накнадама за коришћење јавних добара

РАДНО ПРАВО

- 19 Права нераспоређених службеника у јединицама локалне самоуправе
- 25 Процес увођења новозапослених у посао
- 29 Право на отпремнину у складу са чланом 158. Закона о раду кроз судску праксу

УПРАВНО ПРАВО

- 34 Обавезност и извршавање пресуда донесених у управном спору

ЈАВНЕ НАБАВКЕ И БУЏЕТИ

- 39 Давање у закуп непокретности у својини јединице локалне самоуправе
- 44 Трошак животног циклуса као елемент критеријума за доделу уговора

ГРАЂАНСКО ПРАВО

- 49 Брачна (ванбрачна) тековина и најновија судска пракса

ПРИВРЕДНО ПРАВО

- 61 Право на процесну камату кроз судску праксу привредних судова
- 65 Удруживање привредних субјеката у складу са законом и праксом

РУБРИКЕ

- 71 Инфо-правник... између два броја...
- 73 Портал читалаца
- 79 Преглед прописа донетих између два броја
- 82 Календар важења правних аката

Коментар новог Закона о здравственој заштити

Закон о здравственој заштити објављен је у „Службеном гласнику Републике Србије” бр. 25 од 3. априла 2019. године, а ступио је на снагу осмог дана од дана објављивања, односно 11. априла 2019. године.

Душан Рајаковић,

спец. менаџмента здравствених установа

Решења предвиђена новим Законом о здравственој заштити имају циљ да одговоре на потребе прилагођавања система здравствене заштите унапређењу реформи здравства. Овим законом, између осталог, јасно је одређена и друштвена брига за здравље становништва на нивоу Републике, аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе, послодавца и појединца. Раздвојена је друштвена брига на нивоу аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Законом је уређен систем здравствене заштите у Републици Србији, његова организација, општи интерес у здравственој заштити и надзор над спровођењем закона, као и друга питања од значаја за организацију и спровођење здравствене заштите.

Здравствена заштита обухвата спровођење мера и активности за очување и унапређење здравља држављана Републике Србије, спречавање, сузбијање и рано откривање болести, повреда и других поремећаја здравља и благовремено, делотворно и ефикасно лечење, здравствену негу и рехабилитацију.

Полазећи од нагомиланих обавеза и дуговања здравствених установа, Закон је предвидео да Република Србија може да обезбеди здравственим установама чији је оснивач средства за извршавање обавеза по извршним судским одлукама, за обавезе које се не финансирају из средстава обавезног здравственог осигурања. Ово је без сваке сумње добар покушај законодав-

ца, односно државе да предупреди ситуације из прошлости када су поједине здравствене установе, услед неизмирених обавеза, по различитим основама биле у блокади, што је могло да се одрази на редовно одвијање процеса рада и поступак пружања здравствене заштите.

Друштвеном бригом за здравље на нивоу Републике Србије у погледу обезбеђивања здравствене заштите обухваћене су одређене групације становништва за које се здравствена заштита обезбеђује из средстава обавезног здравственог осигурања, а за лица која нису обухваћена обавезним здравственим осигурањем средства се обезбеђују у буџету Републике Србије. **Препознате су нове категорије лица којима се на наведени начин обезбеђује здравствена заштита, и то млада незапослена лица која се не налазе на школовању, а највише до навршених 26 година живота, лица у вези са планирањем породице (лица мушког пола), жртве тероризма, борци.**

Друштвена брига за здравље на нивоу аутономне покрајине, као и на нивоу јединице локалне самоуправе, поред других мера за обезбеђивање и спровођење здравствене заштите од интереса за грађане, које се спроводе на територији аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, обухвата и мере којима се стварају услови за бољу доступност и приступачност у коришћењу здравствене заштите. Законом се посебно истиче да аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе не може да обезбеди кадар запошљавањем на неодређено време ако средства нису обезбеђена у финансијском плану, с обзиром на то да радна места не могу да се систематизују изнад норматива односно стандарда предвиђених За-

слен или запослен на одређено време, чиме је проширен круг лица која могу да аплицирају за добијање специјализације.

Фармацеутска делатност је, као део здравственог система, уређена одредбама чл. 219–233. Закона. Свега 15 чланова регулише оснивање, организацију и обављање апотекарске делатности која је последњих година у развоју у Републици Србији. Од укључивања приватног сектора и омогућавања издавања лекова на рецепт фармацеутска делатност је у експанзији, а промет лекова на рецепт на терет средстава обавезног здравственог осигурања износи око 60%. У поступку израде овог закона представници надлежне коморе инсистирали су на доношењу посебног за-

кона који би уредио материју апотекарске делатности, како је и било најављено у активностима спровођења реформи у систему здравствене заштите. Међутим, одустало се од доношења посебног закона, па је област апотекарске делатности инкорпорирана у Закон о здравственој заштити. Закон предвиђа уређивање мреже апотека основаних у јавној својини на основу критеријума једнакости у погледу доступности лекова, медицинских средстава и других производа за унапређење и очување здравља, као и броја становника на гравитационом подручју апотеке, али не регулише наведене критеријуме за оснивање приватних апотека и уређивање мреже истих.

Коментар новог Закона о здравственом осигурању

Закон о здравственом осигурању објављен је у „Службеном гласнику Републике Србије” бр. 25 од 3. априла 2019. године, а ступио је на снагу осмог дана од дана објављивања, односно 11. априла 2019. године.

Душан Рајаковић,

спец. менаџмента здравствених установа

Након непуних 15 година од доношења старог и тачно 10 измена закона којим се регулише материја здравственог осигурања, на седници Народне скупштине 3. априла 2019. године усвојен је нов Закон о здравственом осигурању. Основни разлог за његово доношење јесте, како релевантни фактори у здравству кажу, унапређење система здравственог осигурања и реформа здравственог система. Чињеница да није дошло до измена претходног, већ до доношења новог текста закона, говори у прилог очекивањима да се приступило студиозној и темељној изради нових законских решења, претечних у безмало три стотине чланова. Главна

карактеристика новог закона јесте извршено усклађивање са другим прописима који утичу на организацију и спровођење обавезног здравственог осигурања из области рада, лекова и медицинских средстава, заштите становништва од заразних болести, спорта, управног поступка, инспекцијских надзора, као и из области заштите података о личности. Овим законом уређује се систем осигурања у потпуности, што подразумева како обавезно здравствено осигурање тако и добровољно здравствено осигурање, што до сада није био случај. Осим тога, проширене су и основе осигурања из обавезног здравственог осигурања, уведена је доплата за здравствене услуге, лекове, медицинску рехабилитацију и медицинска средства, унапређен је поступак контроле закључених уговора поводом остваривања права на здравствену заштиту, као и поступак централизованих јавних набавки, прецизније је уређен посту-

Законом је детаљније уређен поступак контроле, а прописан је и принцип двостепености и примена закона којим се уређује општи управни поступак. Наведено значи да ће се у поступку контроле уговорних односа између Републичког фонда за здравствено осигурање и давалаца здравствених услуга – здравствених установа спроводити управни поступак. Поред тога, детаљније је уређен поступак арбитраже односно решавања спорова. У поступку спровођења централизованих јавних набавки Закон је такође дао могућност да Републички фонд за здравствено осигурање спроведе поступак у име и за рачун здравствене установе, односно приватне праксе ван Плана мреже здравствених установа који доноси Влада, са којом има закључен уговор поводом остваривања права на здравствену заштиту. Међутим, с обзиром на то да се поводом остваривања права

на здравствену заштиту у складу са Законом уговори закључују за период од једне календарске године, а имајући у виду процедуру спровођења јавних набавки, примена наведене одредбе може да буде доведена у питање.

Упоређујући га са законима земаља у окружењу, може се рећи да је нови закон, као и претходни Закон о здравственом осигурању, пренормиран и да по садржају уређује материју која би могла да буде регулисана подзаконским актима. Такође, Закон карактерише и јасан пренос овлашћења са Републичког фонда за здравствено осигурање на министра надлежног за послове здравља у погледу доношења аката из области обавезног здравственог осигурања, за разлику од претходног који је у већој мери овлашћење давао Републичком фонду да ближе уреди материју остваривања права из обавезног здравственог осигурања.

Неке недоумице које су се јавиле приликом примене Закона о накнадама за коришћење јавних добара

На неке недоумице које су се појавиле у примени Закона о накнадама за коришћење јавних добара, које су наведене у овом тексту, дати су и одговори, док је у односу на друге указано на могуће потешкоће и нејасноће у примени.

Саша Кулић,
дипл. правник

Закон о накнадама за коришћење јавних добара („Сл. гласник РС”, бр. 95/2018 – даље: Закон) практично је тек почео да се примењује, а већ су се појавиле извесне нејасноће и недоумице у вези са појединим

новинама које доноси. Но, то је сасвим нормално, поготово ако се узме у обзир да је у нашем праву по први пут тако велики број разнородних накнада обухваћен једним законом. Уз то, неке накнаде су измењене у односу на посебне законе из којих су преузете, тако да постоји не само велики број накнада на једном месту, него су и неке од њих нове у односу на раније накнаде под тим или сличним називом. Зато је врло важно ослушнути праксу, односно сагледати на који се

штинама на којима је одвођење вода уређено системом атмосферске канализације. Мишљења смо да није довољно да правно лице које на територији општине/града обавља комуналну делатност пречишћавања и одвођења атмосферских и отпадних вода доставља податке о катастарским општинама на којима је одвођење вода уређено системом атмосферске канализације, већ је потребно да подаци буду на нивоу катастарских парцела зато што се из података о катастарским општинама на којима постоји одвођење вода уређено системом атмосферске канализације не види са којих се парцела врши то одвођење. С обзиром на то да у једној катастарској општини постоји већи број парцела, може да се догоди да се са само неколико катастарских парцела одводи вода системом атмосферске канализације и да због њих већина осталих парцела буде изузета од плаћања накнаде за одводњавање.

8. Једна занимљива дилема појавила се у вези са чланом 236. став 1. тачка 2) Закона, којим је прописана накнада за коришћење јавне површине за оглашавање за сопствене потребе и за потребе других лица, као и за коришћење површине и објекта за оглашавање за сопствене потребе и за потребе других лица, која има непосредан утицај на расположивост, квалитет или неку другу особину јавне површине за које дозволу издаје надлежни орган јединице локалне самоуправе.

Наиме, недоумица се односи на то да ли постоји обавеза утврђивања наведене накнаде за правна лица и предузетнике који су са унутрашње стране излога налепили самолепљиве фолије са фото-приказом производа који се продају, односно услуга које се врше у пословном објекту, као што су на пример

илустрације кућних апарата и електроматеријала са натписима брендова, илустрације прехранбених производа (воће, поврће, месо и сл.) на објектима хипермаркета који врше продају тих производа, илустрације кућних љубимаца на ветеринарским станицама и слично, које правна лица и предузетници постављају у излоге и мењају у складу са потребама своје пословне политике (акције, снижења и сл.).

Одговор на ово питање биће остављен отвореним с обзиром на његову специфичност. С једне стране, нема сумње да таквим поступцима наведена правна лица и предузетници шаљу рекламну поруку потенцијалним купцима. С друге стране, питање је да ли је то довољан разлог да се због тога сматрају обвезницима плаћања накнаде из члана 236. став 1. тачка 2) Закона, посебно ако се има у виду да то раде у објектима у којима и иначе продају своје производе, односно врше услуге за које су регистровани. Било би занимљиво видети какав став у погледу ове недоумице има ресорно министарство, како би се пракса усмерила ка једном од могућа два разрешења ове недоумице.

У овом чланку изнете су само неке недоумице које су се појавиле током овог кратког времена примене Закона, као и потенцијалне нејасноће које могу да доведу до проблема у његовој примени, при чему ће, како примењена буде одмицала, тих недоумица вероватно бити још. Но, корисно је и целисходно указати на његове евентуалне мањкавости, како бисмо изменама одредаба које је пракса оценила као нејасне или неприменљиве добиле један заокружен и конзистентан систем накнада за коришћење јавних добара, што је и била идеја водила законодавца приликом доношења овог изузетно важног закона.

ING-PRO

Права нераспоређених службеника у јединицама локалне самоуправе

Случајеви када се због одређених околности утврди да је службеник нераспоређен, при чему се примењују посебне одредбе Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, предмет су анализе у овом тексту.

мр Жељко Албанезе

Према одредбама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Сл. гласник РС”, бр. 22/2016, 113/2017 и 95/2018 – даље: Закон) **службеници** су она запослена лица која професионално обављају стручне послове из надлежности аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе или са њима повезане опште правне послове, као и информатичке, материјално-финансијске, рачуноводствене и административне послове, а запослена су на извршилачким радним местима или на радним местима службеника на положају. При свом раду службеници морају да се придржавају начела која се заснивају на европским стандардима правног уређења службеничког система.

Закон такође регулише права и дужности службеника, а у посебној глави XIV – Престанак потребе за радом службеника (чл. 165–169) – утврђују се случајеви када службеници могу да дођу у ситуацију да буду нераспоређени, као и које су одредбе иновирани последњим изменама и допунама Закона (објављеним у „Сл. гласнику РС” број 95/2018). Дакле, овде се не ради о случајевима „редовног” престанка радног односа споразумом или отказом који даје запослени односно послодавац или по сили закона, већ о случа-

јевима када се, због околности које не зависе потпуно од њега, утврди да је службеник нераспоређен, када се активирају посебне одредбе Закона, што ће бити детаљније обрађено у наставку.

1. РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ СЛУЖБЕНИК ПОСТАЈЕ НЕРАСПОРЕЂЕН

Према одредбама члана 165. Закона, службеник на извршилачком радном месту, који је запослен на неодређено време, стиче статус запосленог за чијим је радом престала потреба ако:

- због укидања органа управе јединице локалне самоуправе,
- због промене надлежности јединице локалне самоуправе,
- због промене послова који се обављају у органу управе, служби или организацији локалне самоуправе која је основана за обављање послова управе,
- због измене Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места (у даљем тексту: Правилник), не постоји радно место на које може бити распоређен.

Ради се, дакле, о унутрашњим организацијским промена којима се мењају структура и послови конкретног органа, због чега се мењају и структура и број запослених. Дакле, у овом случају запослени коме се на пример укине радно место, не губи посао аутоматски, већ постаје „технолошки вишак”, који своја даље права остварује у складу са Законом,

себног колективног уговора за државне органе („Сл. гласник РС”, бр. 25/2015, 50/2015, 20/2018 и 34/2018 – даље: Анекс ПКУ-а), који се примењује на запослене у органима јединица локалне самоуправе и у члану 43. прописује следеће:

Запослени који је остигао нераспоређен има право на отпремнину за сваку навршену јединицу код послодавца у висини 1/3 просечне платне која му је исплаћена за последња три месеца која претходе месецу у којем је донето решење о утврђивању да је остигао нераспоређен.

У овој дефиницији најпре треба разјаснити да се под изразом „послодавац”, у смислу члана 3. став 2. Анекса ПКУ-у, подразумева аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе. Зато приликом утврђивања висине отпремнине овом службенику:

- узима се време проведено у радном односу у свим органима аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе,
- основица за обрачун је плата запосленог исплаћена у претходна три месеца по свим основама.

Конкретно, ако је запослени имао остварено пуно радно време за три месеца која претходе месецу у којем је донето решење да је запослени нераспоређен, као и плату остварену за пуно радно време, сабирају се остварене плате за сва три месеца и деле се са 3 ради утврђивања просечне месечне плате. У оквиру плате узимају се све категорије исплате које по закону имају карактер плате, дакле не узимају се исплаћене накнаде зараде и сати одсуства са рада за које је исплаћена накнада плате. На пример, у претходна три месеца запослени је остварио (брutto) плате од 60.500 + 61.000 + 62.100 = 183.600 динара за пуно радно време, што просечно месечно износи (183.600 : 3) 61.200 динара. Једна трећина од овог просека износи (61.200 : 3) 20.400 динара, што помножено са његових нпр. 11 година проведених у радном односу у свим органима јединица локалне самоуправе даје (20.400 x 11) 224.400 динара отпремнине.

У другом случају, ако је запослени у претходна три месеца имао и часове рада и часове одсуства са рада, у просечну плату треба да му се урачунају:

- остварена плата за часове рада у претходна три месеца,
- обрачуната основна плата запосленог за часове одсуства са рада, увећана за минули рад.

Тако утврђене месечне плате сабирају се за сва три месеца и деле са 3 ради утврђивања просечне месечне плате.

У трећем случају, ако је службеник у претходна три месеца био одсутан са рада (због боловања нпр.), па ни у једном од претходна три месеца није остварио плату, у обрачун отпремнине треба узети његову основну плату.

У пракси су честе ситуације и питања која се тичу начина одређивања отпремнине запосленима који су радили са непуним радним временом у претходна три месеца. У таквим ситуацијама послодавац за запосленог који је радио са непуним радним временом утврђује висину отпремнине према исплаћеној плати за време проведено на раду, а не према плати коју би запослени остварио да ради са пуним радним временом. Према томе, при обрачуну отпремнине Закон не прави разлику између тога да ли је запослени радио са пуним или непуним радним временом. Основицу за обрачун отпремнине чини плата која је запосленом исплаћена у претходна три месеца. Стога послодавац за запосленог који је радио са непуним радним временом утврђује висину отпремнине према исплаћеној плати за време проведено на раду, а не према плати коју би запослени остварио да ради са пуним радним временом (Мишљење Министарства рада, запошљавања и социјалне политике, бр. 011-00-798/2013-02 од 10. 10. 2013. године).

У погледу пореског третмана ове отпремнине треба да се примењује одредба члана 9. став 1. тачка 19) Закона о порезу на доходак грађана, по којој се порез на отпремнину која се исплаћује запосленима за чијим је радом престала потреба не плаћа до износа који је утврђен Законом. Према томе, износи отпремнине утврђени чланом 169. Закона, односно чланом 43. Анекса ПКУ-у, зависно од година проведених у радном односу, уједно су и износи отпремнине који не потпадају под опорезивање приликом исплате.

Процес увођења новозапослених у посао

Правилно увођење у посао нових запослених вишеструко је значајно, нарочито ако се узму у обзир трошкови који настају због замене запослених.

Саша Павловић,
дипл. правник

Увођење у посао подразумева скуп активности у компанији које су усмерене на новопримљене запослене и убрзање њихове социјалне, радне и психолошке адаптације, све у циљу што бржег и квалитетнијег преузимања послова због којих су примљени.

Разлози за квалитетно увођење у посао нових колега су вишеструки:

1. На овај начин смањује се флукуација кадра.

Познато је да се велики проценат новозапослених у првој години рада не задржи на радном месту у компанији у коју су примљени, за шта постоје бројни разлози. Квалитетним увођењем у посао овај проценат се значајно смањује, при чему треба узети у обзир и чињеницу да замена једног запосленог који је отишао из компаније износи и до 60% годишње зараде запосленог. Овде су урачунати и директни и индиректни трошкови, дакле трошкови замене запосленог у смислу прековременог рада других запослених док нови запослени не преузме послове, затим трошкови конкурса за новог запосленог, за рад *HR* тима, селекцију, регрутацију, увођење у посао новог запосленог итд.

Само финансијски аспект је довољан да се на флукуацију кадра гледа као на појаву коју је потребно превентивно смањивати на овај начин.

2. Запослени се тако брже адаптира на услове рада у компанији, смањује се притисак на

њега, брже улази у производни процес и даје свој максимум.

На овај начин смањује се могућност непклапања између онога што запослени на радном месту пружа и онога што се од њега очекује, за шта је изузетно значајна и обука новозапосленог кроз рад са ментором, као и јасно постављене и израђене процедуре увођења у посао на свим позицијама.

Процес увођења у посао дели се у три групе активности:

1. припреме за долазак новозапосленог на посао;
2. оријентација новозапосленог;
3. обука новозапосленог за рад на пословима за које је примљен.

Припреме за долазак новозапосленог на посао

Наведене активности великим делом су у рукама менаџера за људске ресурсе. Уколико је компанија конципирана тако да нема *HR* тим, овај посао требало би да преузме непосредни руководилац запосленог.

На менаџеру људских ресурса је да организује сваки аспект пријема запосленог првог радног дана, при чему његов посао почиње пре тога, кроз припрему целокупне кадровске документације (Уговор о раду, разне изјаве и потврде, пријава у ЦРОСО итд.).

У складу са изменама Закона о раду од пре пар година сваки запослени мора да буде пријављен у Централни регистар обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО) најкасније пре ступања запосленог на рад (члан 35. Закона о раду), што значи да је неопходно да се запослени пријави минимум дан раније. Ово решење и није најсрећније јер постоји могућ-

зу, одредбе о радном времену и одсуствима, болестима и слично), правила компаније (о пушењу, облачењу, понашању, простору за ручавање), правила о безбедности и здрављу на раду (где су апарати за гашење пожара, ормарић за прву помоћ, ко је оспособљен за пружање исте).

На крају треба саслушати новог колегу уколико има питања и искористити иста како би се и чек-листа и Приручник допунили најновијим и најсавременијим сазнањима.

Упутно је упознати колегу и са свим секторима у компанији, поготово ако је у питању разгранат колектив, са различитим секторима са којима ће новозапослени интензивно контактирати током обављања посла. Један од начина за то јесу кратки, 15-минутни разговори са руководиоцима свих сектора појединачно, у којима ће они у краћем излагању појаснити положај свог сектора у компанији. На менаџеру људских ресурса је да одреди сатницу и организује састанке. Препорука је да се ови разговори обављају сукцесивно, не у истом дану, како би запослени имао времена да процесуира све податке.

Обука новозапосленог

Након иницијалне оријентације, улога менаџера за људске ресурсе у наредном периоду своди се на праћење обуке и на одговарање на сва додатна питања која се могу јавити.

Фокус се после пребацује на ментора и непосредног руководиоца. У већини компанија непосредни руководиоци на себе преузимају терет менторства над новим колегама. У зависности од обима посла ово може бити и добра и лоша одлука.

Потребно је да сваки сектор има припремљен процес обуке како би процес увођења у посао био завршен и како би нови колега брзо остварио квалитетне пословне резултате. На овај начин процењује се и његов потенцијал и мотивација за рад у новом колективу.

Добар процес обуке састоји се од више сегмената који су подељени по недељама и у којима је за сваку недељу тачно одређено шта ће да се ради, са ким и на који начин.

Упутно је да руководилац сектора још првог дана одреди запосленог који ће бити ментор новом колеги или да сам преузме на себе ту функцију. За сва питања и недоумице у вези са радом новозапослени мора да зна коме у првих пар месеци може слободно да се обрати.

Претходно изложено представља само један од могућих начина да се запослени уведе у пословне процесе једне компаније.

Оно што је исто јесте да је наведени поступак често занемарен и неразвијен у довољној мери. Правилним и озбиљним увођењем у посао користи по колектив и појединца су вишеструке, па је због тога потребно улагати више труда у ову област људских ресурса.

ING-PRO

Право на отпремнину у складу са чланом 158. Закона о раду кроз судску праксу

Отпремнина представља један од најпрепознатљивијих института радног права, тако да су у наставку издвојени новији примери из судске праксе који се односе на наведено право запослених.

Покретање поступка ликвидације над привредним друштвом не искључује право запосленог чији је радни однос престао на остваривање права на отпремнину.

Из образложења:

Према одредби члана 158. ставови 1. и 2. Закона о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 113/2017), послодавац је дужан да пре отказа уговора о раду, у смислу одредбе члана 179. став 5. тачка 1) овог закона, запосленом исплати отпремнину у складу са овим чланом. Одредбом члана 175. став 1. тачка 4) Закона о раду прописано је да радни однос престаје отказом уговора о раду од стране послодавца или запосленог.

У конкретном случају над туженим је покренут поступак ликвидације привредног друштва, па је ликвидациони управник отказао Уговор о раду, овде тужиоцу, Решењем број 10 од 30. 1. 2017. године због отпочињања поступак ликвидације над туженим. Тужилац тужбом тражи исплату износа од 80.617,44 динара на име отпремнине, а првостепени суд тужбени захтев одбија као неоснован, са образложењем да радни однос тужиоцу није престао као технолошки вишак, па му и не припада право на исплату отпремнине из члана 158. став 1. Закона о раду. Међутим, првостепени суд није дао разлоге о битним чињеницама, нити је правилно применио материјално право када је донео ожалбену одлуку. Првостепени суд не даје јасно образложење из ког разлога је тужиоцу отказан уговор о раду, као и да ли ти разлози за отказ уговора о раду имају за последицу остваре-

ње права на отпремнину, с обзиром на то да ликвидација представља поступак престанка привредног субјекта у ситуацији када се намирују сви ликвидациони повериоци у потпуности. Привредни субјект престаје да постоји тек када се сви повериоци намире и поступак ликвидације оконча. Покретање и вођење поступка ликвидације нема за последицу губитак права на отпремнину уколико је то право остварено у складу са законом.

(Пресуда Привредног суда у Пожаревцу, П. 234/17 од 4. 7. 2017. године, укинута Решењем Привредног апелационог суда у Београду, Пж. 4996/17 од 31. 1. 2019)

Приликом споразумног престанка радног односа не могу да се примене критеријуми за обрачун отпремнине које је послодавац предвидео социјалним програмом.

Из образложења:

Радни однос тужилаца код тужених престао је на основу њиховог захтева по коме је сачињен Споразум о престанку радног односа. На овај споразум, како то правилно закључује другостепени суд, не могу да се примене критеријуми за обрачун отпремнине које је тужени предвидео социјалним програмом. Тужиоци су одабрали да закључе споразум о престанку радног односа када су били обавештени колики ће износ отпремнине примити у том случају. Околност да је тај износ нижи од износа који је исплаћиван по социјалном програму не може да утиче на пуноважност закљученог споразума између тужилаца и туженог, јер су у тренутку закључења постојали сви законски услови за његову пуноважност. Споразум о престанку радног односа треба

зложење правног става одлука судова у овој правној ствари, представљају правно утемељен основ за доношење оспорене пресуде. Наиме, из утврђених чињеница произлази да је радни однос подносиоца уставне жалбе код туженог престао на основу његовог захтева, по коме је сачињен Споразум о престанку радног односа. Дакле, подносилац је изабрао да му престане радни однос код послодавца по основу Споразума о престанку радног односа. По оцени Уставног суда, поступајући судови правно прихватљиво закључују да се на тај споразум не могу применити критеријуми за обрачун отпремнине које је тужени предвидео социјалним програмом. Ово стога што је у првостепеном поступку утврђено да у време када је подносилац био заинтересован за споразумни престанак радног односа тужени више није чинио понуде за споразумни престанак радног односа на основу социјалног програма, о чему су благовремено били обавештени сви запослени код туженог. С тим у вези, Уставни суд налази и да је уставноправно прихватљив став надлежних судова да износ отпремнине одређен Споразумом о

престанку радног односа, који је био нижи од износа који је исплаћиван по социјалном програму, не може утицати на пуноважност закљученог споразума између тужилаца и туженог, будући да је приликом закључења Споразума о престанку радног односа подносилац уставне жалбе био обавештен колики ће износ отпремнине примити у случају престанка радног односа и да током поступка није доказао да је био у заблуди приликом потписивања споразума.

Уставни суд оцењује, такође, да су парнични судови заузели уставноправно прихватљиво правно становиште да је захтев за престанак радног односа подносилац поднео самоиницијативно, а није доказао да је пре тога поднео захтев туженом да му омогући да користи годишњи одмор за 2012. годину и да је тужени одбио да му то омогући, а потписивањем споразума тужилац се сагласио да му припада накнаде штете због неискоришћеног годишњег одмора за 2012. годину у износу који је наведен у Споразуму о престанку радног односа.

(Одлука Уставног суда Србије Уж. 7588/15 од 13. 7. 2017)

Електронско издање

ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

ПРОПИСИ.НЕТ је електронско издање које се налази на интернет страници www.propisi.net и садржи преко 250.000 докумената: прописе, судску праксу, службена мишљења надлежних министарстава, моделе уговора и обрасце из свих области, као и коментаре прописа врхунских стручњака, при чему су сва наведена документа међусобно повезана.

ЗАШТО СЕ ПРЕТПЛАТИТИ БАШ НА ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих скраћеница и синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, примерима из судске праксе, правним мишљењима и стручним коментарима, као и другим документима из области које сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилицу или латиници.
- Зато што једним кликом могу да се ископирају текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.
- Зато што се приликом претраживања појмова нуде могући резултати.

За брз и лак приступ и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Обавезност и извршавање пресуда донесених у управном спору

Анализиране су правне последице пресуда Управног суда и њихово извршење, с посебним освртом на везаност органа за правно схватање суда, али и на везаност суда за своје раније правно схватање.

Ружа Урошевић,
судија Управног суда

Начело обавезности пресуда донесених у управним споровима прокламовано је у члану 7. став 1. Закона о управним споровима („Сл. гласник РС”, бр. 111/09 – даље: Закон), према коме је пресуда донета у управном спору обавезујућа. То је ближе разрађено у члану 69. став 2. Закона, којим је прописано да, ако према природи ствари у којој је настао управни спор треба уместо поништеног управног акта донети други, надлежни орган је дужан да тај акт донесе без одлагања, а најкасније у року од 30 дана од дана достављања пресуде, при чему је надлежни орган везан правним схватањем суда, као и примедбама суда у погледу поступка.

Обавезност пресуда односи се како на странке у управном спору тако и на трећа лица и државне органе, па и на суд који је пресуду донео и има велики значај у систему судске контроле законитости управних аката.

Иако Закон то изричито не каже, обавезујућа је само правоснажна пресуда, односно пресуда против које више не може да се изјави редовни правни лек. Одредбом члана 7. став 2. Закона прописано је да против пресуде донете у управном спору не може да се изјави жалба, што значи да су пресуде Управног суда које су донете у управном спору увек правоснажне.

За праксу судова и органа који извршавају пресуде донесене у управном спору од посебног значаја је питање какве су правне последице пресуде којом је тужба уважена и управни акт поништен или је тужба уважена због ћутања управе.

Правне последице пресуде којом је управни акт поништен

Управни суд у управном спору пресудом поништава управни акт из следећих разлога:

- 1.** ако у акту није уопште или није правилно примењен закон, други пропис или општи акт;
- 2.** ако је акт донео ненадлежни орган;
- 3.** ако у поступку доношења решења није поступљено по правилима поступка;
- 4.** ако је чињенично стање непотпуно и нетачно утврђено или је из утврђених чињеница изведен неправилан закључак у погледу чињеничног стања и
- 5.** ако је у акту који је донет по слободној оцени орган прекорачио границе законског овлашћења или ако такав акт није донет у складу са циљем због ког је овлашћење и дато.

Кад суд поништи акт против кога је покренут управни спор у целини или делимично, предмет се враћа надлежном органу на поновно одлучивање, осим ако у тој ствари нови акт није потребан. То значи да се предмет враћа у стање у коме се налазио пре него што је поништени акт донесен, што значи да се предмет враћа у фазу решавања по жалби – ако је поништен акт другостепеног органа, односно у фазу решавања захтева странке или одлучивања по службеној дужности – ако је

На основу изложеног могло би да се закључи да ће суд:

1. решењем одбацити захтев:

- ако је захтев поднет од неовлашћеног лица, односно лица које није било странка у претходно вођеном управном спору,
- ако је захтев поднет пре времена,
- ако странка посебним поднеском од надлежног органа није тражила доношење новог управног акта;

2. решењем обуставити поступак:

- ако странка одустане од поднетог захтева;

3. решењем одбити захтев:

- ако нађе да надлежни орган у извршењу пресуде због природе ствари није био дужан да донесе нови управни акт,
- ако утврди да је тужени орган донео нови управни акт;

4. решењем уважити захтев и донети решење које у свему замењује акт надлежног органа:

- ако оцени да су испуњене процесне претпоставке за подношење захтева,
- ако је надлежни орган по природи ствари био дужан да донесе нови акт,
- ако надлежни орган на тражење суда није у року од седам дана доставио обавештење о разлозима због којих управни акт није донет

или ако по оцени суда дато обавештење не оправдава неизвршење пресуде.

Уколико суд, одлучујући по захтеву странке донесе решење којим сам решава управну ствар, исто ће доставити органу надлежном за извршење и о томе истовремено обавестити орган који врши надзор. И у овом случају, односно када сам доноси решење које замењује управни акт надлежног органа, суд је дужан да се у свему придржава примедба и правног схватања из своје раније пресуде којом је управни акт поништен. Евентуалне повреде поступка и недостатке у погледу чињеничног стања суд ће да отклони на исти начин као и када пресудом поништава управни акт и сам решава управну ствар.

Решење суда које замењује управни акт надлежног органа, иако садржи све елементе управног акта, по својој правној природи представља судски акт и може да се стави ван снаге само у судском поступку, што значи да против таквог решења не може да се изјави жалба нити да се поднесе тужба у управном спору, али може да се оспорава ванредном правним средством – захтевом за преиспитивање судске одлуке, који се подноси Врховном касационом суду.

ИНГ-ПРО САВЕТОВАЊА

ИНГ-ПРО организује скупове, саветовања, семинаре и обуке с правном и финансијском тематиком, представљајући прописе који су не само актуелни већ су и у најширој примени у оквиру законодавства Републике Србије. Овакав вид организације постао је неизбежан начин упознавања с бројним недоумицама и проблемима у пракси, али и пут ка њиховом бржем и успешнијем превазилажењу како би се омогућила сврсисходна примена прописа.

Предавачи су врсни и посвећени стручњаци који настоје да подстакну учеснике на промишљање најделотворнијег начина за превазилажење немалих проблема и повећање ефикасности из области које су тема саветовања.

Саветовања се одржавају у пријатном амбијенту, у технички потпуно опремљеним салама, са паузама за кафу и ручак.

На нашим интернет странама www.propisi.net, www.legeartis.rs и www.poslovnisavetnik.net увек се можете информисати о актуелним саветовањима и, уколико сте заинтересовани, попунити електронску пријаву.

Давање у закуп непокретности у својини јединице локалне самоуправе

Овде је кроз примере приказано на који начин се у јединици локалне самоуправе врши инспекцијска контрола прихода од давања у закуп непокретности, као и неправилности које су утврђене у том поступку.

Слободанка Келечевић,
дипл. правник,
виши буџетски инспектор у
Министарству финансија

Увод

Законом о буџетском систему („Сл. гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 – исправка, 108/13, 142/14, 68/15 – др. закон, 103/15, 99/16, 113/17 и 95/18) дефинисано је који су приходи настали употребом јавних средстава. У члану 19. овог закона прописано је да су приходи настали употребом јавних средстава, између осталог, и приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности и покретних ствари у државној својини, као и приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности и покретних ствари у својини аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.

Према одредбама члана 25. Закона о буџетском систему, за финансирање надлежности јединице локалне самоуправе буџету јединице локалне самоуправе припадају:

- приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности и покретних ствари у својини Републике Србије, које користи јединица локалне самоуправе, односно организације и службе јединице локалне самоуправе и индиректни корисници њеног буџета,
- приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности и покретних ствари у својини јединице локалне самоуправе, у складу са Законом.

Законом о финансирању локалне самоуправе („Сл. гласник РС”, бр. 62/06, 47/11, 93/12, 99/13, 125/14, 95/15, 83/16, 91/16, 104/16 и 96/17) прописано је да се средства буџета јединице локалне самоуправе обезбеђују из изворних и уступљених прихода, трансфера, примања по основу задуживања и других прихода и примања утврђених Законом.

Изворни приходи јединице локалне самоуправе представљају приходе чију стопу, односно начин и мерила за утврђивање висине износа утврђује јединица локалне самоуправе, при чему Законом може да се ограничи висина пореске стопе, односно да се утврди највиши и најнижи износ накнаде односно таксе, док су уступљени приходи они приходи чија се основица и стопа, односно начин и мерила за утврђивање висине износа утврђују Законом, а приход остварен на територији јединице локалне самоуправе уступа се у целини или делимично тој јединици локалне самоуправе.

Јединици локалне самоуправе припадају приходи од давања у закуп, односно коришћења непокретности и покретних ствари у својини јединице локалне самоуправе, као изворни приходи остварени на њеној територији.

Уредбом о условима прибављања и отуђења непокретности непосредном погодбом, давања у закуп ствари у јавној својини и поступцима јавног надметања и прикупљања писмених понуда („Сл. гласник РС”, бр. 24/12, 48/15, 99/15, 42/17, 94/2017 – даље: Уредба) уређују се услови прибављања и отуђења непокретности непосредном погодбом, као и

Одговорност одговорног лица заснива се на основу чл. 44. и 47. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС”, др. 129/07, 83/14 – др. закон и 101/16 – др. закон), као и чл. 7. и 71. Закона о буџетском систему, али и на основу статута субјекта контроле.

Одредбама члана 103. став 1. тачка 4) Закона о буџетском систему прописано је да ће се новчаном казном од 10.000 до 2.000.000 динара казнити одговорно лице корисника буџетских средстава, одговорно лице корисника

средстава организација за обавезно социјално осигурање или друго одговорно лице ако не поштује одредбе чл. 71. и 72. овог закона.

Одредбама члана 104. Закона о буџетском систему прописано је да прекршајни поступак из чл. 103, 103а и 103б овог закона не може да се покрене ако протекне пет година од дана када је прекршај учињен.

Прекршајни поступак из става 1. овог члана води се у складу са одредбама закона којима се уређују прекршаји.

Трошак животног циклуса као елемент критеријума за доделу уговора

Трошак животног циклуса представља све трошкове који произлазе из коришћења добара, радова или услуга током целог њиховог животног века.

Милош Јовић,
виши саветник у Управи за
јавне набавке

Увод

Приликом активности и доношења одлука институције би требало да се руководе остварењем циљева у јавном интересу и потребом да се јавна средства троше ефикасно. Одлуке и радње у поступцима јавних набавки нису изузетак јер се тако троши значајан део буџетских средстава.

Иницијална набавна цена често је један од најутицајнијих чинилаца који одређује коме ће се доделити Уговор о јавној набавци (у Републици Србији око 90% јавних набавки као једини критеријум има цену). То је последица становишта да најнижа цена обезбеђује остварење значајног финансијског циља – уштеде у буџету.

Међутим, не остварује се увек најбоља вредност за новац прихватањем најјефтиније понуде. Иако у старту могу да се остваре уштеде у буџету у односу на набавну цену, коришћење добара, услуга или радова који се набављају проузроковаће у највећем броју случајева и додатне трошкове, који се нарочито односе на експлоатацију и одржавање. Поред ових непосредних трошкова, коришћење добара, услуга или радова може да утиче и на животну средину, што ће опет резултирати другим инвестицијама и трошковима. Неки од тих додатних трошкова могу да буду изузетно високи. Све додатне трошкове у будућности ће сносити или наручилац или крајњи корисници, али су на крају поменути финансијски ресурси исти: реч је о новцу пореских обвезника.

Услед тога, из економске перспективе најрационалнији приступ је онај који разматра све трошкове који ће настати током животног века добара, услуга или радова, како би се утврдило која је опција заиста „најјефтинија” (*Sigma, Brief No. 34*). Трошкови живот-

јева бира дужи период (од 50 до 100 година, најчешће од 70 до 75 година) како би се у обзир узео цео процењени животни век производа о коме је реч. Овај период анализе представља значајан фактор у одређивању трошкова експлоатације и одржавања, који морају да се размотре. Предности које доноси смањење потрошње енергије и ресурса током животног века производа веће су што је тај период дужи. С друге стране, трошкови одржавања најчешће се повећавају како производ стари. Чак и када су у питању једноставни производи, у вези са којима су трошкови одржавања и поправке небитни, период анализе и даље је значајан ради поређења трошкова животног циклуса. Учесталост са којом сам производ треба заменити и нарочито потрошња енергије коју изискује његова употреба свакако ће имати утицај на цену, и то поготово током дужег периода. Јефтинији производ, који мора чешће да се мења, на дужи рок може да кошта више него скупљи производ који траје дуже. Овај чинилац треба узети у обзир када се утврђује рок на који ће се вршити поређење трошкова животног циклуса.

Други финансијски елементи, попут каматних стопа и нето садашње вредности, могу да буду значајни за методологију LCC, нарочито када је реч о добрима, услугама или радовима са дужим животним веком.

Будући трошкови не вреде исто колико и трошкови који настају у овом тренутку јер се очекује да ће капиталу током времена бити приписан одређени износ камате. Овај чинилац треба узети у обзир при поређењу трошкова животног циклуса.

С тим у вези поставља се питање како оценити будуће у поређењу са садашњим трошковима. Уобичајено решење је примена дисконтне стопе на будуће трошкове, при чему се њом сваком трошку додељује нето садашња вредност, која омогућава поређење садашњих и будућих трошкова.

Дисконтна стопа помаже у поређењу стварне вредности са будућом вредношћу, узимајући у обзир временску вредност новца, а даје и могућност израчунавања садашње вредности будућих трошкова коришћењем формуле: $PV = B1 / (1 + p) + B2 / (1 + p)^2 + B3 / (1 + p)^3 + \dots + Bn / (1 + p)^n$, при чему је **Вн**

вредност трошкова насталих након *n* година, а **p** дисконтна стопа ($p = p\% / 100$). Уобичајена дисконтна стопа за пројекте јавног сектора износи између 3% и 5%.

Примењена дисконтна стопа је значајна јер може да има одлучан утицај на исход анализе, а потенцијално и на доношење одлуке о томе да ли једној опцији (понуди) треба дати предност у односу на другу. Стога је од пресудног значаја одабир одговарајуће стопе.

Примери LCC

Набавка рачунара:

ЦЕНА + Потрошња енергије:

$M = CENA_D + (P * LT_D)$, при чему је $CENA_D$ = цена рачунара; LT_D = године животног века; P = трошкови електричне енергије на годишњем нивоу, и то цена потрошње електричне енергије на годишњем нивоу ($P_{ON} * 0,35 + P_{SLEEP} * 0,65$) * $Cena_{kWh}$, при чему је P_{ON} = измерена потрошња електричне енергије када је уређај укључен (W); P_{SLEEP} = измерена потрошња електричне енергије на Sleep mode (W); $CENA_{kWh}$ = цена по kWh.

Фотокопир-апарат:

ЦЕНА + Коришћење током животног циклуса:

$M = CENA_M + (CENA_C * Q_C)$, при чему је $CENA_M$ = цена машине за фотокопирање; $CENA_C$ = цена једне фотокопије; Q_C = број фотокопија током животног циклуса (3–5 година).

Возило:

$M = CENA_V + LCC$, при чему је $CENA_V$ = цена возила; LCC = оперативни трошак током животног века возила, где је LCC = очекивана километража током животног века (200 000 km) * [(Енергетска потрошња по km и MJ * цена енергије по MJ) + (емисија CO₂ kg/km * 0,03 EUR/kg) + (емисија NO₂ g/km * 0,044 EUR/g) + (суспендоване честице g/km * 0,087 g/km)]

Сијалице:

$M = CENAs + LCC + NUMs + W + kWh + CENAEe$, при чему је $CENAs$ = цена сијалице; LCC = животни век сијалице; $NUMs$ = број сијалица потребних за 30.000 часова рада; W = број вати по сијалици (еквивалент 60 вати); kWh = број kWh електричне енергије потрошених за 30.000 часова рада и $CENAEe$ = цена електричне енергије (претпоставка: 0,2 EUR по kWh).

Брачна (ванбрачна) тековина и најновија судска пракса

Брачна и ванбрачна тековина и утврђивање обима учешћа брачних или ванбрачних другова у њеном стицању стари је институт грађанског права, што је у овом чланку и размотрено кроз најновију судску праксу.

Весна Филиповић, судија
Апелационог суда у Београду
Драгана Марчетић, судија
Вишег суда у Београду

Уводне напомене и законски оквир

Породични закон („Сл. гласник РС”, бр. 18/2005, 72/2011 – др. закон и 6/2015 – даље: ПЗ), који је у примени већ више од десет година, увео је извесне новине у област имовинских односа брачних и ванбрачних партнера, пре свега у погледу претпоставке једнаких удела у стицању заједничке имовине ове врсте заједничара, а такође и кроз могућност закључења брачних уговора којима стицање у браку може да се уговори, тако да се њим потпуно измени законски режим или да се модификује у погледу заједничке и посебне имовине супружника. У овом тексту тема ће бити само законски режим заједничке имовине.

Ваља напоменути да свака тужба за утврђење брачне или ванбрачне тековине представља по својој правној природи преображајну (конститутивну) тужбу, јер се њоме тражи деоба заједничке имовине. Дакле, оваквом тужбом тражи се да се из режима заједничке имовине у којима су удели заједничара неопредељени, право својине преобрази у посебну имовину, односно сусвојину сваког од брачних или ванбрачних партнера, са тачно опредељеним уделитема.

Чланом 357. Породичног закона (даље: ПЗ) прописано је да се његове одредбе примењују и на породичне односе који су настали до дана

почетка примене овог закона, осим ако овим законом није другачије одређено, као и да ће се судски односно управни поступак који је покренут по одредбама претходно важећег Закона о браку и породичним односима („Сл. гласник РС”, бр. 22/80 и 11/88, и „Сл. гласник РС”, бр. 22/93, 25/93, 35/94, 46/95 и 29/2001) наставити према одредбама овог закона, осим ако је до дана почетка примене истог донета првостепена одлука, при чему ће, ако после почетка примене овог закона буде укинута првостепена одлука донета по одредбама Закона о браку и породичним односима, даљи поступак да се спроведе према одредбама Породичног закона. То значи да Породични закон има ретроактивно дејство, па и раније започете а неокончане парнице за деобу брачне и ванбрачне тековине морају да се окончају по одредбама поменутог закона. За судове, али и за странке, то представља добродошлу новину јер и парнице за деобу, које понекад трају и више десетина година, сада могу да се окончају путем терета доказивања и уз помоћ претпоставке једнаких удела у стицању, о чему ће бити више речи у наставку текста.

Предмет највећег броја случајева пред парничним судом који се тичу утврђења по основу брачне тековине јесте стан или кућа стечена у току трајања брачне заједнице, затим имовина стечена по основу Уговора о доживотном издржавању, као и имовина која је предмет имовинских права на предузећу (правном лицу) на коме је један од супружника власник односно сувласник и друга права која се тичу стицања у току трајања брачне заједнице, али предмет потраживања може да буде и поклон учињен у време трајања брака.

претпоставка да се сматра да су супружници извршили деобу заједничке имовине ако су у јавни регистар права на непокретностима уписана оба супружника као сувласници на опредељеним уделитема. С друге стране, заснивање хипотеке, као заложног права на непокретности, представља акт и правни посао располагања регулисан одредбама посебног Закона о хипотеци. Одредбом члана 6. став 2. Закона о хипотеци прописано је да се хипотека на непокретној ствари у заједничкој својини заснива само на целој непокретној ствари и уз сагласност свих заједничара. Самим тим, заснивање хипотеке на непокретности која је заједничка брачна имовина од стране једног супружника заједничара, уписаног као јединог власника у Катастру непокретности, без писменог споразума о деоби, односно без писмене и оверене изјаве о сагласности за такво располагање од стране другог супружника заједничара, представља ништав правни посао, противан принудним прописима из одредбе чл. 174. ст. 2. ПЗ-а и члана 6. ст. 2. у вези са чл. 9. и 10. Закона о хипотеци.

ЗАКЉУЧАК

Брачна и ванбрачна тековина и утврђивање обима учешћа брачних или ванбрачних другова у њеном стицању институт је који

је у нашем праву присутан десетинама година. Познавали су га ранији закони о браку и породици, а задржао га је и нешто модификовао и Породични закон који је на снази од 2005. године. У пракси и међу странкама, па и у широј јавности, постоји предубеђење да су ово компликовани дуготрајни спорови, који исцрпљују странке и физички и материјално. Ова врста парница, којих процентуално у односу на остале врсте спорова нема много, због тога изазива велику пажњу стручне јавности.

Како се Породични закон примењује ретроактивно, ауторке сматрају да у њему треба видети шансу за убрзање ове врсте парница кроз примену претпоставке једнаких удела супружника. Практичном применом законских одредби у овој врсти спорова може доћи до успостављања судске праксе која ће на адекватан начин заштитити права и интересе заједничара, али и трећих лица. Због тога пракса судова у овој области има велики значај, па кроз њу могу да се изнедре решења која ће довести до убрзања поступака у овој врсти спорова и обезбеђивања правне сигурности. Тиме би се такође постигао и већи степен једнакости грађана пред законом, као принцип коме мора да тежи сваки правни систем.

Зато су ауторке текст посветиле новој судској пракси која се односи на овај релативно стар институт грађанског права.

КАЛКУЛАТОР КАМАТА

у оквиру електронског издања ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблагоприятно плаћене јавне приходе и за неблагоприятно плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а поред свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција *Моје каматне стоје*, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуне камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуне камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална), која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблагоприятно плаћене јавне приходе, на неблагоприятно плаћен царински дуг и неблагоприятно плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

Право на процесну камату кроз судску праксу привредних судова

Примена члана 279. Закона о облигационим односима анализирана је кроз примере из судске праксе привредних судова.

На износ обрачунате законске затезне камате не може да се обрачуна процесна камата све док главни дуг не буде плаћен.

Из образложења:

Одредбом члана 279. став 2. Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ”, бр. 29/1978, 39/1985, 45/1989, 57/1989, и „Сл. лист СРЈ”, бр. 31/1993) прописано је да на износ неисплаћене камате може да се захтева затезна камата само од дана кад је суду поднесен захтев за њену исплату.

У конкретном случају, из самог постављеног тужбеног захтева не може јасно да се утврди који део тужбеног захтева се односи на главни дуг, а који на обрачунату законску затезну камату. Ова чињеница је битна за правилно пресуђење зато што докле год дужник новчаног потраживања не исплати износ који дугује из неког правног посла, односно не исплати износ на име главног дуга, камата која је на тај износ стечена по основу одредбе члана 277. став 1. Закона о облигационим односима, представља споредно потраживање. Тужилац може да изврши обрачун законске затезне камате за период доцње у плаћању главног дуга и да тако определи тужбени захтев, али то не мења правну природу законске затезне камате као споредног потраживања. На тако опредељен новчани износ, односно на износ обрачунате законске затезне камате не тече затезна камата, односно процесна камата. Процесна камата може да тече само на износ главног дуга, а не и на део износа који представља обрачунату камату.

(Пресуда Привредној суду у Пожаревцу, П. 369/17 од 7. 12. 2017. године, укинућа Решењем Привредној ајелационој суду у Београду, Пж. 126/18 од 17. 1. 2019)

Тужилац има право да захтева затезну камату на износ обрачунате затезне камате само од дана утужења.

Из образложења:

Одредбом члана 279. став 2. Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ”, бр. 29/78, 39/85, 57/89, „Сл. лист СРЈ”, бр. 31/93) прописано је да се на износ неисплаћене камате може захтевати затезна камата само од дана кад је суду поднесен захтев за њену исплату.

У конкретном случају парничне странке су биле у облигационоправном односу по основу Уговора о пословно-техничкој сарадњи, којим је уговорена сарадња у области пољопривредне производње. Тужбом је тужилац тражио исплату износа од 28.403.414,30 динара, са каматом по Закону о затезној камати на износ од 17.340.332,50 динара до исплате и на износ од 11.063.081,80 динара од 27. 1. 2015. године до исплате и износ од 1.041.069,87 динара са законском затезном каматом од 1. 1. 2011. до 25. 12. 2012. године. Првостепени суд је овако постављени тужбени захтев усвојио. Међутим, износ од 11.063.081,80 динара представља износ обрачунате затезне камате, па тужилац, сагласно одредби члана 279. став 2. Закона о облигационим односима, нема право да захтева законску затезну камату од 27. 1. 2015. године, како је то тужбом опредељено, већ само од дана подношења тужбе, с обзиром на то да се на износ неисплаћене камате може захтевати затезна камата само од дана подношења захтева за њену исплату.

(Пресуда Привредној суду у Пожаревцу, П. 250/2016 од 1. 9. 2016. године, делимично појшврђена – делимично укинућа Пресудом Привредној ајелационој суду, Пж. 7018/16 од 4. 10. 2018)

те, па је у том моменту затезна камата имала природу споредног потраживања, на које процесна камата и није могла тећи. Исплатом главног дуга ова камата стекла је својство самосталног потраживања, али у том моменту захтев за исплату процесне камате није постојао. Обрачуната камата на плаћени износ главног дуга изазвала је вођење спора тек када је тужилац поставио такав захтев, па како има казни карактер дужника због изазивања спора за њену исплату и како је условљена вођењем парнице, онда и датум од када тужилац има право да потражује ову камату јесте управо датум подношења захтева суду такве садржине.

(Пресуда Привредној апелационој суду, Пж. 7790/13 од 3. 7. 2014)

Поверилац има право на камату на износ обрачунате камате од дана истицања захтева за исплату камате, а то је по правилу дан подношења тужбе, али само ако је тужба и поднета ради исплате камате.

Из образложења:

Према члану 279. став 2. Закона о облигационим односима (у даљем тексту: ЗОО), на износ неисплаћене камате може се захтевати затезна камата само од дана када је суду

поднесен захтев за њену исплату. По правилу, то јесте дан подношења тужбе, али само под условом да се тужбом и тражила обрачуната затезна камата. У конкретном случају, из међусобно закљученог уговора о грађењу тужилац је тужбом тражио обрачун разлике у цени, а у току поступка је, имајући у виду чињеницу да је тужени дуг по ситуацијама платио у доцњи, тек поднеском од 16. 11. 2007. године истакао захтев за исплату обрачунате затезне камате, што му иначе и припада сасгласно члану 277. ЗОО-а. Стога следи да тек од тог дана када је поднео захтев за исплату камате и може да има право на тзв. процесну камату, а то је 16. 11. 2007. године.

Из тог разлога је, правилном применом члана 277. и члана 279. став 2. ЗОО-а, преиначена одлука за камату у ставу 2. изреке, па је одбијена жалба туженог противтужиоца у делу којим је обавезан да тужиоцу плати 310.163,44 динара на име обрачунате затезне камате у делу у коме то потраживање није застарело, са каматом од 16. 11. 2007. године, као дана када је тужилац истакао захтев за исплату обрачунате затезне камате, па све до исплате.

(Пресуда Привредној апелационој суду, Пж. 3509/10 од 17. 9. 2010)

Електронски часопис

ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Електронски часопис Леге Артис – Прописи у пракси налази се на интернет страници www.legeartis.rs, ажурира се свакодневно и користи путем корисничког имена и лозинке.

Сви чланци могу да се претражују на различите начине: по речима у називу или самом чланку, правним областима или ауторима, а дат је и преглед најчитанијих чланака у току месеца. Такође, на једном месту налази се и архива свих бројева од почетка објављивања. Чланци се могу чувати у PDF формату, а могу и да се штампају и копирају.

Осим оних које чине штампано издање, у електронском издању налазе су и додатне рубрике: образовање, Ауторско право, Планирање и изградња и др.

Удруживање привредних субјеката у складу са законом и праксом

Закон о привредним друштвима регулише неке облике повезивања и удруживања привредних друштава, а у одређеној мери то чине и други закони, док неки видови повезивања нису регулисани законом, али привредни субјекти за њима посежу у пракси.

Владимир Саичић,
дипл. правник,

Усуочавању са пословним изазовима привредни субјекти у пракси често посежу за разним видовима правног и фактичког удруживања, а удружују се како би лакше остварили своје циљеве. Овде неће бити речи о статусним променама које, у ширем смислу, такође могу да се сматрају удруживањем (припајање и спајање нпр.), већ је тема овог текста удруживање и повезивање привредних субјеката, при чему свако од њих задржава свој правни субјективитет.

Повезивање привредних друштава у складу са Законом о привредним друштвима

Закон о привредним друштвима у свом десетом делу говори о повезивању привредних друштава, па разликује друштва повезана капиталом, при чему се друштва повезују путем учешћа у основном капиталу или ортачким уделитема; затим друштва повезана уговором, где се повезивање врши на уговорној основи; као и мешовито повезивање – путем капитала и уговора. Повезивањем привредна друштва формирају групу друштава (концерн), холдинг или друштва са узајамним учешћем у капиталу. Сличност између концерна и холдинга јесте у томе што се и у једном и у

другом појављују контролна друштва која су надређена и управљају, као и контролисана, зависна друштва, која су подређена, тј. којима се управља. Основна разлика између њих је у томе што у концерну контролно друштво, поред управљања зависним друштвима, обавља и друге делатности, док је у холдингу искључива делатност контролног или холдинг друштва управљање контролисаним друштвима.

Треба разликовати холдинг друштво и холдинг као начин повезивања. Наиме, холдинг је начин повезивања привредних друштава, при чему друштва која се повезују формирају ново привредно друштво – холдинг друштво, на које преносе овлашћења управљања и финансирања над друштвима која се повезују. Дакле, у холдингу, као начину повезивања, учествују холдинг друштво и друштва оснивачи холдинга. Уколико се оснива друштво које ће, поред управљања и финансирања над друштвима која се повезују, имати и друге функције, не ради се о холдингу, већ о варијанти концерна.

Постоји више варијетета концерна. Уколико постоји једно контролно друштво и најмање једно контролисано друштво, при чему не постоји никакав уговор о контроли и управљању, ради се о фактичком концерну. Насупрот томе, уколико постоји једно контролно друштво и најмање једно контролисано друштво, при чему постоји поменути уговор о контроли и управљању, ради се о уговорном концерну. Трећа варијанта концерна постоји када се друштвима управља на јединствен начин иако она нису у међусобно зависном

да, с обзиром на предмет спора, испуњавају битне услове за стицање страначке способности, а нарочито ако располажу имовином на којој може да се спроведе извршење.

Као што може да се види, облици повезивања и удруживања привредних субјеката су ра-

зличити, док је појава удруживања врло честа у пракси. За који ће се модалитет удруживања и организовања привредни субјекти одлучити, као и да ли ће то удруживање имати законом прописану форму или не, зависи од воље, могућности и потреба привредних субјеката.

ING-PRO

организује САВЕТОВАЊЕ на тему:

БУЏЕТСКА ИНСПЕКЦИЈА – НАДЛЕЖНОСТ И ПРИМЕРИ НЕПРАВИЛНОСТИ

ИЗ ПРАКСЕ ИНСПЕКЦИЈСКЕ КОНТРОЛЕ

– посебан осврт на грешке у поступцима јавних набавки –

БЕОГРАД, хотел „Палас”, Топличин венац 23, 8. мај 2019. године

Циљна група: јавна предузећа, јединице локалне самоуправе, школе за основно и средње образовање, предшколске установе, факултети, установе културе, здравствене установе, државни и правосудни органи и сви остали корисници јавних средстава.

Програм:

1. део: Концепт Буџетске инспекције:

- функција и надлежност Буџетске инспекције,
- програм рада Буџетске инспекције,
- поступак инспекцијске контроле – примери из праксе (контрола примене Закона о буџетском систему, Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, Закона о утврђивању максималне зараде у јавном сектору, Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору).

2. део: Најчешће грешке у спровођењу поступка јавне набавке – примери неправилности из праксе:

- планирање (план јавних набавки – финансијски план),
- услови за покретање поступка,
- врсте поступака,
- конкурсна документација,
- закључивање и реализација уговора.

3. део: Примери из праксе:

- преузимање обавеза,
- обрачун плата код буџетских корисника и јавних предузећа,
- контрола финансијских извештаја и финансијских планова,
- плаћање без правног основа.

Агенда:

09.30–10.00:	Долазак и регистрација учесника
10.00–11.30:	Концепт Буџетске инспекције
11.30–12.00:	Пауза за кафу
12.00–13.30:	Најчешће грешке у спровођењу поступка јавне набавке – примери неправилности из праксе
13.30–14.00:	Пауза за кафу и лаки оброк
14.00–15.30:	Примери из праксе инспекцијске контроле

Предавачи:

дипл. правник Слободанка Келечевић, виши буџетски инспектор у Министарству финансија
дипл. екон. Маја Јовановић, виши буџетски инспектор у Министарству финансија

Претплатници часописа „Пословни саветник” имају право да бесплатно присуствују семинару (1 учесник).

За сва обавештења позовите нас на: 011/2836-817, 011/2836-820, 2836-821, 2836-822,
путем факса: 011/2836-474 или нам пишите на мејл: savetovanje@ingpro.rs.

На семинар можете да се пријавите преко формулара на <https://www.propisi.net/savetovanje-budzetska-inspekcija-nadleznost-i-primeri-nepravilnosti-iz-prakse-inspekcijske-kontrolе/>

ИНФО-ПРАВНИК...

ИЗМЕЋУ ДВА БРОЈА...

У оквиру ове рубрике објављиваћемо кратка обавештења о свим битним променама у правној регулативи у периоду између изласка два броја нашег часописа.

ПОВЕЗИВАЊЕ СТАЖА ОСИГУРАЊА ЗАПОСЛЕНИМА И БИВШИМ ЗАПОСЛЕНИМА У СУБЈЕКТИМА ПРИВАТИЗАЦИЈЕ, СТЕЧАЈНИМ ДУЖНИЦИМА И ПРЕДУЗЕЋИМА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ ИНВАЛИДА У 2019. ГОДИНИ

Влада Републике Србије донела је Закључак 05, број 113-2470/2019 од 14. марта 2019. године (у даљем тексту: Закључак), којим је дала сагласност да се из средстава буџета Републике Србије уплати допринос за пензијско и инвалидско осигурање, односно изврши повезивање стажа (тачка 1. Закључка):

1) бившим запосленима у субјектима приватизације и предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом који су на дан 13. августа 2014. године (дакле на дан ступања на снагу Закона о приватизацији – „Сл. гласник РС”, бр. 83/2014 и 46/2015) у пословном имену имали ознаку „у реструктурирању”, а стекли су услов за остваривање права на пензију у складу са Законом о пензијском и инвалидском осигурању, али им послодавац није уплатио допринос за пензијско и инвалидско осигурање за цео период рада у тим субјектима;

2) бившим запосленима у стечајним дужницима над којима је стечај отворен у 2015, 2016, 2017, 2018. и 2019. години и у којима је Агенција за лиценцирање стечајних управника (даље: Агенција) именована за стечајног управника.

Обрасци:

● захтева за повезивање стажа запосленима и бившим запосленима у предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање

особа са инвалидитетом (инвалидска предузећа) за које послодавац није уплатио допринос за пензијско и инвалидско осигурање и

● захтева за повезивање стажа запосленима и бившим запосленима у субјектима приватизације за које послодавац није уплатио допринос за пензијско и инвалидско осигурање, могу се наћи на сајту Републичког фонда ПИО.

ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД: ПРАВНО СХВАТАЊЕ ПУНОВАЖНОСТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ У УГОВОРИМА О КРЕДИТУ У ШВАЈЦАРСКИМ ФРАНЦИМА И КОНВЕРЗИЈА

1. Валутна клаузула може да се правно ваљано уговори у циљу очувања једнакости узајамних давања – тржишне вредности динарског износа пласираних и враћених кредитних средстава, која се утврђује индексирањем курса евра.

2. Ништава је одредба Уговора о кредиту о индексирању динарског дуга применом курса CHF, која није утемељена на поузданом писаном доказу да је банка пласирана динарска средства прибавила посредством сопственог задужења у тој валути и да је пре закључења уговора кориснику кредита доставила потпуну писану информацију о свим пословним ризицима и економско-финансијским последицама које ће настати применом такве клаузуле.

3. Уговор о кредиту производи правно дејство и након утврђења ништавости клаузуле о индексацији дуга применом курса CHF. У том случају Уговор ће се извршити конверзи-

јом, уз очување једнакости узајамних давања – тржишне вредности датог кредита утврђене на основу курса евра на дан закључења уговора и исплату камате у висини одређеној уговорима о кредиту исте врсте и трајања, закљученим са валутном клаузулом у еврима између истог даваоца кредита и других корисника кредита чије се дуговање утврђује применом курса евра.

4. У парничном поступку у коме се одлучује о правној ваљаности Уговора о кредиту, односно уговорне клаузуле о индексацији дуга у СНФ, суд ће на предлог тужиоца одредити привремену меру којом се даваоцу кредита забрањује реализација средстава обезбеђења и извршење уговорне обавезе корисника кредита, уколико већ није покренуто извршење ради реализације средстава обезбеђења.

5. У случају када је поступак извршења ради реализације средстава обезбеђења дуга из кредита већ покренут, суд, односно јавни извршитељ на захтев извршног дужника одложиће извршење без полагања јемства.

(Правно схваћање усвојено на седници Грађанској одељења Врховној касационој суда, одржаној 2. 4. 2019. године)

ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД: ПРАВНИ СТАВ О НАДЛЕЖНОСТИ СУДА ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ЗАХТЕВУ ЗА УПЛАТУ ДОПРИНОСА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Суд је надлежан да у парничном поступку одлучује о захтеву запосленог лица или лица које је корисник накнаде за време привремене незапослености да послодавац или Национална служба за запошљавање уплате доприносе за обавезно социјално осигурање одговарајућим организацијама за обавезно социјално осигурање, без обзира на то да ли је такав захтев једини предмет спора.

(Правни став усвојен на седници Грађанској одељења Врховној касационој суда, одржаној 12. 3. 2019. године).

Електронски часопис **ПОСЛОВНИ САВЕТНИК**

Електронски часопис **Пословни саветник** налази се на интернет страници www.poslovnisavetnik.net и користи се путем корисничког имена и лозинке.

Сви чланци могу да се претражују на различите начине: по речима у називу или самом чланку, областима или ауторима, а дат је и преглед најчитанијих чланака у току месеца. Такође, на једном месту налази се и архива свих бројева од почетка објављивања. Чланци могу да се штампају и копирају.

Имате питање? Имамо одговор!

У овој рубрици дајемо одговоре на нека од питања која сте упутили нашем часопису. Подсећамо да право на постављање питања и добијање одговора имају искључиво претплатници на наш часопис.

РАДНО ПРАВО

Накнада штете за неискоришћени годишњи одмор

П: Да ли се исцлађује накнада штете за неискоришћени годишњи одмор лицима којима не припада радни однос, а која годишњи одмор нису користила због боловања?

О: Из одредбе члана 76. Закона о раду произлази да се признаје право запосленом на наплату штете за неискоришћени годишњи одмор само у случају да неискоришћени годишњи одмор постоји у тренутку престанка радног односа.

Дакле, запослени који код конкретног послодавца не искористи годишњи одмор у роковима предвиђеним Законом, не стиче право на накнаду штете за неискоришћени годишњи одмор по члану 76. Закона о раду. Тај запослени може евентуално да, у складу са чланом 164. овог закона, покрене поступак за накнаду штете. Наиме, према одредбама овог члана, ако запослени претрпи штету на раду или у вези са радом, послодавац је дужан да му накнади штету у складу са Законом и општим актом. У овом случају запослени треба да докаже да није могао да искористи свој годишњи одмор кривицом послодавца, када ће се применити поступак наплате штете у складу са општим принципом одговорности из Закона о облигационим односима. Ако послодавац докаже да није крив због тога што запослени није искористио годишњи одмор, неће бити дужан да запосленом исплати накнаду штете.

Минули рад

П: Запослени у општинској управи пре заснивања радног односа у општинској управи био је запослен у јавном предузећу чији је оснивач општина, које се финансирало из буџета општине 100%. Да ли запосленом припада право на „минули рад“?

О: Анекс Посебног колективног уговора за државне органе, који је био у примени до 21. 3. 2019. године („Сл. гласник РС”, бр. 25/2015, 50/2015, 20/2018 и 34/2018), члан 34. дефинише да запослени има право на додатак на основну плату у висини од 0,4% основне плате за сваку навршену годину рада у радном односу (минули рад) у:

- државном органу,
  - органу аутономне покрајине, односно
  - органу локалне самоуправе,
- независно од тога у ком органу је радио и да ли је орган у коме је запослени радио у међувремену променио назив, облик организовања или је престао да постоји.

Право на минули рад остварује се и за године рада код послодавца од кога је орган, односно послодавац преузео надлежности, послове и запослене, као и за године рада проведене у органима ранијих савезних држава чији је правни наследник Република Србија, који су услед промене државног уређења престао да постоје.

Према томе, само за рад у наведеним органима запосленом који сада ради у општинској управи признају се претходне године рада за обрачун „минулог рада”, док се године рада у јавним предузећима не признају будући да

се ради о сасвим другој врсти послодавца у односу на државне органе.

Закон о систему плата запослених у јавном сектору, који се примењује на запослене у општинској управи, минули рад регулише тако што га признаје за све године рада у јавном сектору (члан 23), а шта је јавни сектор дефинисано је у члану 1, где такође нису наведена јавна предузећа, тако да се одговор своди на исто: ако се тумаче оба наведена прописа – само у државним органима, не и у јавним предузећима, признају се године рада.

Посредовање при захтеву запосленог за заштиту од злостављања на раду

П: Ко може да буде изабран за посредника у смислу члана 16. Закона о сиречавању злостављања на раду? Одредбом става 1. тог члана прописано је да за посредника може бити одређено, односно изабрано лице које ужива поверење сирана у сирору. Да ли то може бити било које лице, нпр. неко из реда запослених и да ли то лице мора имати завршену обуку за медијацију?

О: Посредник треба да испуњава следеће услове:

- да ужива поверење страна у спору,
- да буде неутралан у поступку посредовања и
- да поступа независно и непристрасно.

Посредника споразумно одређују стране у спору и представник послодавца.

Посредник може бити изабран са списка посредника који се води код:

- послодавца, у складу са колективним уговором,
- органа или организације за посредовање, у складу са Законом,
- Социјално-економског савета,
- удружења која се баве пословима посредовања, односно заштите од злостављања.

Према томе, за посредника може бити изабрано било које лице које ужива поверење страна у спору. Може се изабрати и са списка посредника који се води код послодавца, Агенције за мирно решавање радних спорова или Социјално-економског савета, а може

бити и представник удружења које се бави заштитом од злостављања.

Накнада зараде запосленом коме је решењем суда био одређен притвор

П: Који је њосиуиак исилаише накнаде зараде зајосленом коме је решењем суда био одређен иритвор? Да ли накнаду зараде обрачунава и исилаћује њослодавац, а након тога њодноси захтев за рефундацију тих средстава директно Министарству иравде?

О: Питање удаљења са рада и исплате накнаде зараде регулисано је чл. 166–169. Закона о раду. Према ставу 2. члана 168. запослени има право на накнаду зараде. Накнаду зараде исплаћује послодавац који има право на рефундацију накнаде. Суд одређује притвор, па се накнада зараде исплаћује на терет тог органа, односно на терет буџета Републике Србије, а послове рефундације обавља министарство надлежно за правосуђе.

Трајање Уговора о раду на одређено време

П: Да ли зајослени може да ради дуже од 24 месеца на одређено време код истој њослодавца ако ради са различитим сиручним сиремама и/или на различитим радним месима? Да ли се за свако радно место и другачију сиручну сирему њоседно рачуна рок од 24 месеца или свако радно место и различита сиручна сирема улазе и сабирају се у 24 месеца?

О: Временско ограничење укупног трајања радног односа на одређено време везује се за запосленог, а не само за послове које обавља код послодавца. Запослени код истог послодавца може да закључи један или више уговора о раду на одређено време који су ограниченог трајања (док постоји потреба за одређеним послом, али не дуже од 24 месеца). Према законском решењу из 2014. године, 24-месечно ограничење везује се за запосленог, тако да запослени који је код послодавца радио укупно 24 месеца на истим или различитим пословима не може поново да засну-

је радни однос на одређено време код истог послодавца, осим ако се ради о изузецима прописаним у члану 37. став 4. Закона о раду.

Наведени изузеци из става 4 су:

- замена привремено одсутног запосленог – до његовог повратка;
- рад на пројекту чије је време унапред одређено – најдуже до завршетка пројекта;
- страни држављанин коме је поново издата нова дозвола за рад у складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености – до истека важења те дозволе;
- рад на пословима код новооснованог послодавца чији упис у регистар код надлежног органа у моменту закључења уговора о раду није старији од једне године – на време чије укупно трајање није дуже од 36 месеци;
- незапослени коме до испуњења једног од услова за остваривање права на старосну пензију недостаје до пет година – најдуже до испуњења услова – у складу са прописима о пензијском и инвалидском осигурању.

Радни однос у случајевима из члана 37. став 4. може да се заснује и са запосленим који је код послодавца радио 24 месеца по основу ст. 1–3. овог члана и обрнуто, послодавац може да са запосленим који је радио по неком од основа из члана 37. став 4. Закона о раду заснује радни однос на одређено време до 24 месеца са истим запосленим, у складу са чланом 37. ст. 1–3. Закона о раду, при чему се време које је провео у радном односу по основу члан 37. став 4. Закона о раду не рачуна у законско ограничење из члана 37. став 2. Закона о раду.

Радни однос у школи

П: *Да ли запослена у школи, која је на тридесетничком боловању, има право на исплату солидарне помоћи за боловање дуже од три месеца у континуитету, која је предвиђена чланом 29. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Сл. гласник РС”, др. 21/2015)?*

О: Комисија за тумачење ПКУ-а за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика заузела је следећи став:

„Чланом 29. став 1. тачка 3. Посебног колективног уговора прописано је да је послодавац дужан да запосленом по основу солидарности исплати помоћ у случају боловања дуже од 3 месеца у континуитету – у висини једне просечне плате једном у календарској години.

Под боловањем, у смислу одредби Посебног колективног уговора, подразумева се само одсуство са рада због привремене спречености за рад запосленог, која је проузрокована болешћу, повредом ван рада, повредом на раду, професионалном болешћу и одржавањем трудноће.”

ОБРАЗОВАЊЕ

Чланови Школског одбора као функционери

П: *Да ли чланови Школског одбора имају обавезу подношења Извештаја о имовини и приходима Агенцији за борбу против корупције?*

О: Чланови ШО нису у обавези да Агенцији подносе наведени извештај, што је у складу са чл. 45. Закона о агенцији. Међутим, чланови ШО имају обавезу пријављивања поклона као и сви други функционери. Такође, и школа је дужна да обавести Агенцију (Регистар функционера) да је функционер ступио на функцију/односно да му је иста престала у року од 7 дана (односи се на чланове ШО). Када се говори о ступању, овај рок од 7 дана рачуна се од 1. седнице Школског одбора – конститутивне седнице, односно од фактичког ступања на функцију.

Регистровање пољопривредног газдинства

П: *Школа је добила земљу од општинине у закуји без надокнаде, при чему је земља некад била школска. Како школа сад да обради земљу с обзиром на то да не сме да је да у закуји? Бачка задруга није основана јер је школа мала и нема лица које би могло да ради њај посао, а нема ни својих средстава. Да ли основна школа може да региструје пољопривредно газдинство?*

О: Школа на основу Уговора о закупу који поседује може да региструје пољопривредно газдинство, што је регулисано Правилником о упису у Регистар пољопривредних газдинстава и обнови регистрације, као и о условима за пасиван статус пољопривредног газдинства („Сл. гласник РС”, бр. 17/2013, 102/2015, 6/2016, 46/2017). За регистрацију су потребни:

- захтев (Управа за Трезор),
- Уговор о закупу,
- Решење о упису у судски регистар,
- Потврда о извршеном евидентирању (ПИБ).

Међутим, како школа нема услова за обраду земљишта (нема средства нити особље) препорука је оснивање ученичке задруге (као института који министарство све више препоручује). На тај начин кроз учешће задругара: запослених, родитеља ученика и ученика може да обрађује земљу и продаје производе које убира.

Правдање изостанака ученика

П: Чл. 84. Закона о основама система образовања и васпитања прописано је да је родитељ одговоран да оправда изостанке ученика најкасније у року од осам дана од дана престанка сиречености ученика да присуствује настави одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом. Да ли часови могу да се оправдају потврдом ауто-школе да је ученик био на теоријској настави за ауто-возаче, на којој је наведен датум и време одржавања обуке? Да ли наведена потврда може да се сматра релевантном документацијом?

О: Чланом 84. ст. 1. т. 5) Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 и 10/19) регулисано је да је родитељ, односно други законски заступник детета одговоран да правда изостанке ученика најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом.

У конкретном случају, ученик није изостао са наставе због болести, већ због присуства настави за ауто-возаче. Одсуство је било унапред познато и са њим родитељ, односно други законски заступник детета

треба да упозна одељеног старешину пре изостанка са наставе, уз обавезу да ће потврду од ауто-школе доставити накнадно (најкасније у року од осам дана). Потврда мора бити потписана од овлашћеног лица и оверена печатом ауто-школе, а може се сматрати релевантним документом за правдање изостанка ученика са наставе. Наравно да овај документ, као и сваки други, у случају постојања сумње злоупотребе, може да буде подвргнут провери.

Ограничавање одлажења на екскурзију

П: Да ли ограничавање одлажења на екскурзију за ученике основне школе због изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере укор одељеног старешине и укор директора ученицима пред њоштак реализације екскурзије представља дискриминацију, с обзиром на то да је датум исмена сагласности родитеља за одлазак деце/ученика на екскурзију на њоштак школске године ириком спровођења њоштука јавне набавке услуга извођења екскурзије за ученике основне школе?

О: Ученику је изречена васпитна и васпитно-дисциплинска мера за лакшу и тежу повреду обавезе ученика.

Чланом 86. ст. 6. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 и 10/19) утврђено је да школа, упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере, одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама школе или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Ставом 7. истог члана Закона утврђено је да друштвено-користан, односно хуманитарни рад школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

Ученик се због изречене васпитне и васпитно-дисциплинске мере не може казнити

забраном одласка на екскурзију, али против њега може да се води дисциплински поступак уколико је за време трајања екскурзије учинио лакшу или тежу повреду обавезе, у складу са актом школе и Законом.

Волонтирање

П: Може ли васпитач након обављене сѝручне ѝраксе од годину дана да буде ѝримљен у устѝанову као волонѝер (има ли основа) или је ѝоѝребан ѝроѝрам за волонѝере?

О: Законом о волонтирању („Сл. гласник РС”, бр. 36/2010) утврђено је да је волонтирање организовано добровољно пружање услуге или обављање активности од општег интереса, за опште добро или за добро другог лица, без исплате новчане накнаде или потраживања друге имовинске користи, а такође и права и обавезе волонтера и организација волонтирања.

За организовање волонтирања неопходна је сагласност министарства надлежног за рад за програм волонтирања (члан 14. Закона).

Волонтери морају бити оспособљени за рад са децом, особама са инвалидитетом, старим лицима, особама којима је неопходна помоћ и нега другог лица, болесним особама или особама које су потпуно или делимично лишене пословне способности, када је такво оспособљавање потребно за обављање волонтерских услуга и активности.

У конкретном случају, васпитач се годину дана оспособљавао за самосталан рад савладавањем програма за увођење у посао и након годину дана рада стекао право на полагање испита за лиценцу (члан 145. ЗОСОВ-а).

Ово оспособљавање може да траје и дуже од годину дана и мишљења смо да нема никаквих сметњи да се ово лице ангажује у својству волонтера у складу са Законом.

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Обустава поступка

П: Да ли наручилац у ѝосѝуѝку јавне набавке мале вредносѝи може да закључи уѝговор у-

лико је ѝонуду ѝоднео само један ѝонуђач који није ѝриложио доказ о исѝуњењу догаѝноѝ услова из конкурсне докуменѝације (фоѝокоѝѝија серѝификаѝа ИСО 9001)? Да ли у ѝом случају има важносѝи чињеница да је ѝредметѝ набавке оѝрема за ѝроѝводни ѝоѝон ѝоѝлане коју није моѝуће инсѝалираѝи у окѝобру месецу, када би евентуално јавна набавка била ѝоновљена уколико би ѝосѝуѝак дио обусѝављен (збоѝ рока од 6 месеци)?

О: Поступак у овом случају мора да се обустави одлуком о обустави поступка на основу члана 109. став 1. ЗЈН-а. Нови поступак може да се покрене одмах по истеку жалбеног рока. У овом случају није потребно чекати рок од 6 месеци. Овај рок се односи на обуставу поступка по члану 109. став 2. ЗЈН-а.

Процењена вредност

П: Премашили смо ѝроцењену вредносѝи ЈН за елекѝтричну енерѝију (за око 18%), шѝо смо уѝврдили када нам је сѝиѝао рачун за фебруар, који је ѝоследњи месец ѝо Уѝовору (набавка је важила од 1. 3. 2018. до 28. 2. 2019. године). Од марта имамо нови уѝговор са исѝим снабдевачем (након сѝроведене нове ЈН). Локална самоуправа ѝврди да не може да нам ѝренесе средсѝива за ѝлаћање фебруарскоѝ рачуна јер смо ѝоѝрошили више од ѝроцењене вредносѝи јавне набавке. Које су нам ѝравне моѝућносѝи за решавање овоѝ ѝроблема?

О: Уговор се по правилу закључује до висине вредности преузетих обавеза. Пребацивања уговорене вредности од 18% значи да је уговорена вредност потрошена већ у децембру, евентуално у јануару, а праћењем реализације морало је бити јасно да ће се то десити. Дакле, није исправно закључивати уговор на одређени период, а не навести у истом да се он закључује до утрошка средстава, а временски период може бити алтернативни моменат окончања уговора.

Ви сте у конкретном случају имали могућност да уговорите повећање обима потрошње електричне енергије за 5% вредности Уговора (сходно члану 115. став 1. Закона о јавним на-

бавкама) и ту се правни основ за анексирање поменутог уговора завршава.

Другим речима, не постоји правни основ из Закона о јавним набавкама за исплату преосталих 13% (или 18% ако повећање обима није уговорено) по предметном уговору.

Јавна набавка екстерне ревизије

П: *Јавно комунално предузеће је, у смислу чл. 39. стп. 2. ЗЈН-а, након сироведеног поскупа набавке услуге екстерне ревизије завршног рачуна за 2018. годину, закључило уговор са најповољнијим понуђачем. Да ли уопште Анекса Уговора, имајући у виду да се на набавке чија вредност на годишњем нивоу није већа од 500.000 динара не примењују одредбе ЗЈН-а, ЈКП може да настави сарадњу са већ изабраним понуђачем или је неопходно да се поново сироведе поскупа набавке услуге екстерне ревизије завршног рачуна за 2019. годину, будући да изабрани понуђач тврди да је могао да се сарадња настави уопште Анекса Уговора?*

О: Чланом 39. став 2. ЗЈН-а прописано је да на набавке чија процењена вредност није већа од 500.000 динара, а уколико ни укупна процењена вредност истоврсних набавки на годишњем нивоу није већа од 500.000 динара, наручиоци нису обавезни да примењују одредбе овог закона, при чему су, сагласно ставу 3. истог члана, дужни да у том случају спрече постојање сукоба интереса и обезбеде конкуренцију, као и да уговорена цена не буде већа од упоредиве тржишне цене.

Сходно томе, и у 2019. години потребно је да се за предметну набавку обезбеди конкуренција, односно да се омогући да предметни посао може да добије и неки други привредни субјект, што значи да наручилац неће приступити Анексу Уговора с постојећим извршиоцем услуге.

ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ

Директор здравствене установе

П: *Да ли директору здравствене установе може да се да рок за завршавање догађаја*

и потребног образовања због промена које ће уследили ступањем на снагу новог Закона о здравственој заштити, како би испунио услове из истог и остало на функцији?

О: Директора здравствене установе именује оснивач (Република, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе) на период од 4 (четири) године, односно не дуже од 6 (шест) месеци у статусу вршиоца дужности, а налази се на функцији до истека мандата или прецизније до разрешења од стране оснивача. Није предвиђено остављање додатног рока, што значи да оснивач може да поступи по одредбама новог закона у случају да директор не испуњава прописане услове. Међутим, бројни су примери да директори нису разрешени и налазе се на функцији и након истека мандата. Уколико се мисли на услове предвиђене чланом 115. став 1. тачка 2) (акредитована едукација из области здравственог менаџмента), њихова примена је одложена на период од 3 (три) године од дана ступања на снагу поменутог закона.

Расписивање конкурса за радно место

П: *Имамо зајосленог медицинског техничара радиолошке струке на одређено време. Хтели бисмо да му продужимо радно ангажовање још до 6 месеци (када улази у рад на одређено време до 2 године). Можемо ли да расписемо конкурс за то радно место док је код нас још увек радно ангажован наведени зајослени (срединам априла) и може ли он да конкурише ако имамо у виду да већ ради у именујућу расписивања конкурса?*

О: Нема сметњи да се распише конкурс иако радно место у моменту расписивања није упражњено, али је извесно да ће истеком рока бити. На конкурс могу да се пријаве сви кандидати који испуњавају услове, како запослена тако и незапослена лица.

ИЗДВАЈАМО ЗНАЧАЈНЕ ПРОПИСЕ КОЈИ СУ ДОНЕТИ ИЗМЕЂУ ДВА БРОЈА...

РАДНИ ОДНОСИ

- Подаци о просечним зарадама и просечним зарадама без пореза и доприноса по запосленом, за јануар 2019. године („Сл. гласник РС”, бр. 21/2019 од 27. 3. 2019)

ДРЖАВНА УПРАВА

- Уредба о начелима за унутрашње уређење и систематизацију радних места у Управи царина („Сл. гласник РС”, бр. 26/2019 од 5. 4. 2019)
- Уредба о разврставању радних места и мерилима за опис посла радних места царинских службеника („Сл. гласник РС”, бр. 26/2019 од 5. 4. 2019)
- Уредба о допуни Уредбе о разврставању радних места и мерилима за опис радних места државних службеника („Сл. гласник РС”, бр. 26/2019 од 5. 4. 2019)
- Правилник о утврђивању кривичних дела за чију осуду државни службеник постаје недовољан за обављање послова, односно вршење дужности („Сл. гласник РС”, бр. 26/2019 од 5. 4. 2019)
- Правилник о измени Правилника о регистру функционера и регистру имовине („Сл. гласник РС”, бр. 26/2019 од 5. 4. 2019)
- Уредба о стањима у служби професионалних војних лица и о унапређивању официра и подофицира („Сл. гласник РС”, бр. 28/2019 од 17. 4. 2019)
- Упутство о методологији за праћење и анализирање стања у вези са одливом кадрова и његовим утицајем на рад органа државне управе („Сл. гласник РС”, бр. 28/2019 од 17. 4. 2019)

ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

- Уредба о измени Уредбе о утврђивању Државног програма помоћи и обнове оштећених породичних стамбених објеката у својини грађана услед дејства поплава и града у мају и јуну 2018. године („Сл. гласник РС”, бр. 26/2019 од 5. 4. 2019)
- Уредба о допуни Уредбе о утврђивању Државног програма обнове инфраструктуре која је у надлежности јединице локалне самоуправе оштећене или порушене услед дејства поплава

и града у мају и јуну 2018. године („Сл. гласник РС”, бр. 26/2019 од 5. 4. 2019)

- Одлука о расподели средстава из Буџетског фонда за програм локалне самоуправе („Сл. гласник РС”, бр. 28/2019 од 17. 4. 2019)

СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

- Правилник о изменама и допунама Правилника о начину остваривања права на специјална помагала за читање и писање која се обезбеђују из средстава Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање („Сл. гласник РС”, бр. 23/2019 од 29. 3. 2019)

ОБРАЗОВАЊЕ

- Правилник о допунама Правилника о Листи стручних, академских и научних назива („Сл. гласник РС”, бр. 21/2019 од 27. 3. 2019)

ЗДРАВСТВО, ЛЕКОВИ, ХЕМИКАЛИЈА

- Правилник о изменама Правилника о класификацији, паковању, обележавању и оглашавању хемикалије и одређеног производа у складу са Глобално хармонизованим системом за класификацију и обележавање УН („Сл. гласник РС”, бр. 21/2019 од 27. 3. 2019)
- Закон о здравственом осигурању („Сл. гласник РС”, бр. 25/2019 од 3. 4. 2019)
- Закон о здравственој заштити („Сл. гласник РС”, бр. 25/2019 од 3. 4. 2019)
- Закон о предметима опште употребе („Сл. гласник РС”, бр. 25/2019 од 3. 4. 2019)
- Закон о изменама и допунама Закона о супстанцама које се користе у недозвољеној производњи опојних дрога и психотропних супстанци („Сл. гласник РС”, бр. 25/2019 од 3. 4. 2019)
- Уредба о допуни Уредбе о планирању и врсти роба и услуга за које се спроводе централизоване јавне набавке („Сл. гласник РС”, бр. 26/2019 од 5. 4. 2019)
- Правилник о условима за обављање делатности увоза и извоза репродуктивних ћелија, као и начин провере услова квалитета и безбедности („Сл. гласник РС”, бр. 27/2019 од 12. 4. 2019)

Прејлед њројиса...

- Правилник о ближим условима и начину подношења захтева за обављање биомедицински потпомогнуте оплодње, као и услове у погледу кадра, простора и опреме („Сл. гласник РС”, бр. 27/2019 од 12. 4. 2019)
- Правилник о ближим условима, критеријумима и начину избора, тестирања и процене даваоца репродуктивних ћелија и ембриона („Сл. гласник РС”, бр. 27/2019 од 12. 4. 2019)
- Правилник о нежељеним догађајима и озбиљним нежељеним реакцијама у поступку биомедицински потпомогнуте оплодње, начину вођења евиденција, као и обрасцу годишњег извештаја („Сл. гласник РС”, бр. 27/2019 од 12. 4. 2019)
- Правилник о садржају обрасца обавештења за лица која се подвргавају поступку биомедицински потпомогнутог оплођења („Сл. гласник РС”, бр. 27/2019 од 12. 4. 2019)
- Правилник о начину саопштавања података даваоцу о правним последицама даровања и садржају обрасца изјаве даваоца о даровању репродуктивних ћелија, односно ембриона („Сл. гласник РС”, бр. 27/2019 од 12. 4. 2019)
- Правилник о садржају обрасца изјаве о повлачењу пристанка за даровање репродуктивних ћелија, односно ембриона, потврди о повлачењу изјаве о пристанку, као и потврди о уништавању репродуктивних ћелија, односно спонтаној разградњи и уништавању ембриона („Сл. гласник РС”, бр. 27/2019 од 12. 4. 2019)
- Правилник о Државном регистру поступака биомедицински потпомогнуте оплодње („Сл. гласник РС”, бр. 27/2019 од 12. 4. 2019)
- Правилник о садржају обрасца захтева за изјашњење о даљем поступању са репродуктивним ћелијама, односно неупотребљеним раним ембрионима („Сл. гласник РС”, бр. 27/2019 од 12. 4. 2019)
- Правилник о допуни Правилника о номенклатури здравствених услуга на примарном нивоу здравствене заштите („Сл. гласник РС”, бр. 27/2019 од 12. 4. 2019)
- Правилник о утврђивању Списка психоактивних контролисаних супстанци („Сл. гласник РС”, бр. 28/2019 од 17. 4. 2019)
- Списак српских стандарда из области медицинских средстава („Сл. гласник РС”, бр. 28/2019 од 17. 4. 2019)
- Листа лекова који се издају без лекарског рецепта и који се могу рекламирати у средствима

јавног информисања („Сл. гласник РС”, бр. 28/2019 од 17. 4. 2019)

ПОРЕЗИ, ЦАРИНЕ, УВОЗ И ИЗВОЗ

- Одлуке о сврставању робе које је донео Комитет за Хармонизовани систем Светске царинске организације на 62. заседању септембра 2018. године („Сл. гласник РС”, бр. 24/2019 од 1. 4. 2019)
- Одлука о условима за смањење царинских дажбина на одређену робу („Сл. гласник РС”, бр. 27/2019 од 12. 4. 2019)
- Одлука о сезонским стопама царине на увоз одређених пољопривредних производа („Сл. гласник РС”, бр. 27/2019 од 12. 4. 2019)
- Правилник о изменама Правилника о пореској пријави о обрачунатом порезу самопорезивањем и припадајућим доприносима на зараду, односно другу врсту прихода од стране физичког лица као пореског обвезника („Сл. гласник РС”, бр. 27/2019 од 12. 4. 2019)
- Одлука о утврђивању Националне контролне листе робе двоструке намене („Сл. гласник РС”, бр. 28/2019 од 17. 4. 2019)

ФИНАНСИЈСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

- Одлука о измени Одлуке о достављању Народној банци Србије података банака ради праћења девизне штедне положене код банака („Сл. гласник РС”, бр. 21/2019 од 27. 3. 2019)
- Одлука о измени Одлуке о достављању података банака о стању динарских штедних улога становништва („Сл. гласник РС”, бр. 21/2019 од 27. 3. 2019)
- Упутство о измени Упутства за спровођење Одлуке о обавезној резерви банака код Народне банке Србије („Сл. гласник РС”, бр. 21/2019 од 27. 3. 2019)
- Упутство о изменама и допунама Упутства о достављању података банака ради праћења одређених монетарних кретања („Сл. гласник РС”, бр. 21/2019 од 27. 3. 2019)
- Упутство за спровођење Одлуке о условима и начину одобравања кредита за одржавање дневне ликвидности банака на основу залог хартија од вредности („Сл. гласник РС”, бр. 21/2019 од 27. 3. 2019)
- Упутство о спровођењу Одлуке о условима и начину одобравања банкама краткорочних кредита за ликвидност на основу залог хартија

од вредности („Сл. гласник РС”, бр. 21/2019 од 27. 3. 2019)

● Одлука о измени Одлуке о облику, садржини и начину коришћења образаца платних налога за извршење платних трансакција у динарима („Сл. гласник РС”, бр. 22/2019 од 28. 3. 2019)

САОБРАЋАЈ

● Одлука о проглашењу линија у јавном интересу у ваздушном саобраћају („Сл. гласник РС”, бр. 22/2019 од 28. 3. 2019)

● Правилник о изменама и допуни Правилника о захтевима за процедуре које се односе на планове лета у предполетној фази („Сл. гласник РС”, бр. 22/2019 од 28. 3. 2019)

● Правилник о радовима на рехабилитацији јавног пута („Сл. гласник РС”, бр. 23/2019 од 29. 3. 2019)

● Правилник о категоризацији водних путева за пловидбу пловила за рекреацију („Сл. гласник РС”, бр. 23/2019 од 29. 3. 2019)

● Закон о изменама и допунама Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Сл. гласник РС”, бр. 23/2019 од 29. 3. 2019)

● Правилник о заједничким показатељима безбедности у железничком саобраћају („Сл. гласник РС”, бр. 25/2019 од 3. 4. 2019)

● Правилник о прибављању сагласности за изградњу и експлоатацију комуналне инфраструктуре кроз железнички пружни појас („Сл. гласник РС”, бр. 28/2019 од 17. 4. 2019)

ЕНЕРГЕТИКА

● Правилник о садржини и начину спровођења Годишњег програма мониторинга квалитета деривата нафте и биогорива за 2019. годину („Сл. гласник РС”, бр. 23/2019 од 29. 3. 2019)

● Правилник о утврђивању Годишњег програма основних геолошких истраживања за 2019. годину („Сл. гласник РС”, бр. 27/2019 од 12. 4. 2019)

ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА, ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ

● Правилник о техничким нормативима за заштиту од пожара стамбених и пословних објеката и објеката јавне намене („Сл. гласник РС”, бр. 22/2019 од 28. 3. 2019)

● Правилник о условима заштите животне средине које морају да испуне корисници ИПАРД подстицаја („Сл. гласник РС”, бр. 26/2019 од 5. 4. 2019)

ПОЉОПРИВРЕДА, БЕЗБЕДНОСТ ХРАНЕ

● Правилник о изменама Правилника о подстицајима за инвестиције у физичку имовину пољопривредног газдинства за набавку нових машина и опреме за унапређење примарне пољопривредне производње у сточарству („Сл. гласник РС”, бр. 23/2019 од 29. 3. 2019)

● Правилник о изменама Правилника о коришћењу подстицаја за органску биљну производњу („Сл. гласник РС”, бр. 23/2019 од 29. 3. 2019)

● Правилник о изменама и допунама Правилника о условима и начину остваривања права на кредитну подршку („Сл. гласник РС”, бр. 23/2019 од 29. 3. 2019)

● Правилник о измени Правилника о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству по кошници пчела („Сл. гласник РС”, бр. 27/2019 од 12. 4. 2019)

● Правилник о измени Правилника о подстицајима за инвестиције у физичку имовину пољопривредног газдинства за изградњу и опремање објеката за унапређење примарне пољопривредне производње („Сл. гласник РС”, бр. 27/2019 од 12. 4. 2019)

ПРОИЗВОДЊА ХРАНЕ

● Правилник о изменама Правилника о начину паковања, декларисања и обележавања мирног вина, неких специјалних вина и других производа у производњи и промету („Сл. гласник РС”, бр. 22/2019 од 28. 3. 2019)

● Правилник о какао и чоколадним производима намењеним за људску употребу („Сл. гласник РС”, бр. 24/2019 од 1. 4. 2019)

● Правилник о производима сличним чоколади, крем производима и бомбонским производима („Сл. гласник РС”, бр. 24/2019 од 1. 4. 2019)

ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА

● Правилник о садржини и начину израде декларације о перформансама („Сл. гласник РС”, бр. 25/2019 од 3. 4. 2019)

Преилед њројиса...

- Правилник о техничким захтевима за употребу цемента и производа на бази цемента у изградњи коловозних конструкција и земљаним радовима („Сл. гласник РС”, бр. 26/2019 од 5. 4. 2019)

ДРУГЕ ОБЛАСТИ

- Обавезујући критеријуми за дближе утврђивање логичке нумерације канала („Сл. гласник РС”, бр. 23/2019 од 29. 3. 2019)
- Одлука о измени Одлуке о одређивању великих техничких система од значаја за одбрану („Сл. гласник РС”, бр. 26/2019 од 5. 4. 2019)
- Одлука о допуни Одлуке о одређивању производа и услуга од посебног значаја за одбрану Републике Србије („Сл. гласник РС”, бр. 26/2019 од 5. 4. 2019)
- Правилник о изменама Правилника о хигијенској исправности воде за пиће („Сл. гласник РС”, бр. 28/2019 од 17. 4. 2019)
- Правилник о обуци, оспособљавању и стручном испиту за вршење детективских послова („Сл. гласник РС”, бр. 27/2019 од 12. 4. 2019)

... донетих између два броја

Календар важења њравних акта

Прописи који одложено престају да важе или чија одложена примена почиње у наредном периоду

- **Правилник о изменама и допунама Правилника о обрасцима пореских пријава за утврђивање пореза на доходак грађана који се плаћа по решењу** („Сл. гласник РС”, бр. 20/2019 од 22. 3. 2019)
– примењује се од **1. 5. 2019. године.**
- **Закон о изменама и допунама Закона о пловидби и лукама на унутрашњим водама** („Сл. гласник РС”, бр. 41/2018 од 31. 5. 2018)
– **члан 33. овог закона који се примењује од 1. 6. 2019. године.**
- **Правилник о Номенклатури здравствених услуга на секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите** („Сл. гласник РС”, бр. 2/2019 од 16. 1. 2019)
– примењује се од **1. 6. 2019. године.**
- **Правилник о смерницама добре праксе у дистрибуцији медицинских средстава** („Сл. гласник РС”, бр. 94/2018 од 7. 12. 2018)
– примењује се од **1. 6. 2019. године.**

ING-PRO

Јавне набавке и буџети

Грађанско право

Кривично право

Управно право

Привредно право

Радно право

Унакрсни поглед